

ČESKÝ TĚŠÍN INEUROPE CIESZYN

STRATEGIA WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ CIESZYNA I CZESKIEGO CIESZYNA W KONTEKŚCIE ROZWOJU EUROREGIONU ŚLĄSK CIESZYŃSKI

STRATEGIE PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČESKÉHO TĚŠÍNA A CIESZYNA V KONTEXTU ROZVOJE EUROREGIONU TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

ČESKÝ TĚŠÍN

Cieszyn
robi wrażenie

EUROREGION
TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO
ŚLĄSK CIESZYŃSKI

STRATEGIA WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ CIESZYNA I CZESKIEGO CIESZYNA W KONTEKŚCIE ROZWOJU EUROREGIONU ŚLĄSK CIESZYŃSKI

Cieszyn / Czeski Cieszyn, sierpień 2019

**PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020**

**EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO**

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego - Program Interreg V-A Republika Czeska - Polska

Zamawiający:

Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”
z siedzibą w Cieszynie

Regionalne Stowarzyszenie Współpracy Terytorialnej Śląska Cieszyńskiego
z siedzibą w Czeskim Cieszynie

Data opracowania: sierpień 2019

Wykonawcy:

Kreatus sp. z o.o.
43-300 Bielsko-Biała, 11 Listopada 60-62
www.kreatus.eu

KREATUS

Akademia WSB
41-300 Dąbrowa Górnicza, ul. Cieplaka 1C
www.wsb.edu.pl

Akademia WSB

Autorzy:

dr Joanna Kurowska-Pysz
inż. Marian Razima
dr inż. Łukasz Wróblewski

Konsultacje:

Tomáš Balcar
Gabriela Hřebačková
Renata Karpińska
Bogdan Kasperek
Petra Mitrengová
Marek Olszewski
Pavel Peč
Gabriela Staszkiwicz
Eksperti

Wprowadzenie

Opracowana strategia to kluczowy rezultat współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna oraz Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z siedzibą w Cieszynie (zwanego dalej OLZA) i Regionalnego Stowarzyszenia Współpracy Terytorialnej Śląska Cieszyńskiego z siedzibą w Czeskim Cieszynie (zwanego dalej RSTS) w ramach projektu „Český Těšín/Cieszyn INEurope”. Projekt ten był wdrażany przez partnerów w latach 2018-2019 i służył opracowaniu dokumentu strategicznego, umożliwiającego wykreowanie funkcjonalnej przestrzeni do współżycia społecznego, życia kulturalnego oraz lepszego, wzajemnego poznawania się społeczności Cieszyna i Czeskiego Cieszyna. Pozwoli to jeszcze lepiej wykrystalizować fenomen tzw. miasta podzielonego, wyeksponować walory rzeki Olzy i unikalny motyw granicy, symbolicznie obecny na Moście Przyjaźni, jako element krystalizujący strukturę społeczną, przestrzenną i funkcjonalną obu miast.

Ważnym elementem dokumentu jest harmonogram wdrożenia głównych etapów strategii, wskazujący dalsze działania niezbędne dla wzmocnienia współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, przy wsparciu partnerów regionalnych umowy pn. „Euroregion Śląsk Cieszyński”. Przedstawiony w strategii szeroki zakres wspólnych działań nie tylko porządkuje kluczowe obszary współpracy, ale także nadaje im nowy wymiar organizacyjny, pogłębiając tym samym integrację Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, szczególnie w zakresie: planowania przestrzennego; współpracy instytucjonalnej i usług publicznych; wymiany informacji; kultury, sportu i spraw społecznych, oferty turystycznej oraz wspólnego marketingu.

Osiągnięcie tego rezultatu nie byłoby możliwe bez zastosowania w projekcie nowatorskiego podejścia eksperckiego tj. powołania wspólnej, transgranicznej platformy współpracy instytucjonalnej obu miast i partnerów regionalnych, funkcjonującej przy wsparciu ekspertów reprezentujących kluczowe dla współpracy obszary tematyczne. Głównym zadaniem grup roboczych spotykających się w ramach platformy było włączenie się w proces przygotowania strategii służącej kreowaniu wspólnej i funkcjonalnej przestrzeni miejskiej w ujęciu społecznym i kulturalnym.

Część diagnostyczna dokumentu identyfikuje podstawowe problemy i wyzwania stojące przed miastami w kontekście rozwoju współpracy transgranicznej, a jego część postulatywna zawiera opis misji, wizji, celów strategicznych, kierunków wspólnych działań i wynikających z nich projektów, a także przedstawia sposób wdrożenia strategii, oparty na nowym mechanizmie współpracy.

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Metodyka prac nad dokumentem	6
2. Analiza i ocena uwarunkowań, problemów oraz wyzwań dotyczących przyszłej współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna oraz ich partnerów regionalnych	7
2.1. Wnioski z analizy dokumentów strategicznych w kluczowych obszarach współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna	7
2.1.1 Obszar tematyczny: planowanie przestrzenne, miasto Cieszyn	7
2.1.2 Obszar tematyczny: planowanie przestrzenne, miasto Czeski Cieszyn	8
2.1.3 Obszar tematyczny: współpraca instytucjonalna i usługi publiczne, miasto Cieszyn	8
2.1.4 Obszar tematyczny: współpraca instytucjonalna i usługi publiczne, miasto Czeski Cieszyn	8
2.1.5 Obszar tematyczny: wymiana informacji, miasto Cieszyn	9
2.1.6 Obszar tematyczny: wymiana informacji, miasto Czeski Cieszyn	9
2.1.7 Obszar tematyczny: wymiana informacji, miasto Cieszyn i Czeski Cieszyn	9
2.1.8 Obszar tematyczny: wspólna oferta i produkty turystyczne, miasto Cieszyn	9
2.1.9 Obszar tematyczny: wspólna oferta i produkty turystyczne, miasto Czeski Cieszyn	10
2.1.10 Obszar tematyczny: wspólna oferta i produkty turystyczne, miasto Cieszyn i Czeski Cieszyn	10
2.1.11 Obszar tematyczny: współpraca w zakresie kulturalno-społecznym (w tym sportowym), miasto Cieszyn	11
2.1.12 Obszar tematyczny: współpraca w zakresie kulturalno-społecznym (w tym sportowym), miasto Czeski Cieszyn	11
2.1.13 Obszar tematyczny: współpraca w zakresie kulturalno-społecznym (w tym sportowym), miasto Cieszyn i Czeski Cieszyn	11
2.1.14 Obszar tematyczny: wspólny marketing, miasto Cieszyn	12
2.1.15 Obszar tematyczny: wspólny marketing, miasto Czeski Cieszyn ...	12

2.2. Analiza obszarów tematycznych współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna oraz ich partnerów regionalnych w ramach projektów transgranicznych	12
2.3. Problemy i wyzwania dotyczące przyszłej współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna oraz ich partnerów regionalnych	18
3. Wizja i misja dotycząca współpracy transgranicznej miast: Cieszyn i Czeski Cieszyn w kontekście rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński	22
4. Cele strategiczne dotyczące współpracy transgranicznej miast: Cieszyn i Czeski Cieszyn w kontekście rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński, kierunki działań i wspólne projekty	24
5. Wdrażanie i monitoring strategii, harmonogram i źródła finansowania współpracy	33
Podsumowanie	38

1. Metodyka prac nad dokumentem

Zgodnie z wnioskiem aplikacyjnym, celem projektu „Český Těšín/Cieszyn INEurope” było opracowanie średniookresowej strategii umożliwiającej wykreowanie w Cieszynie i Czeskim Cieszynie funkcjonalnej przestrzeni współżycia społecznego, życia kulturalnego oraz wzajemnego poznawania się na bazie transgranicznej platformy współpracy samorządów i euroregionu.

W projekcie zaplanowano dwa kluczowe działania przyczyniające się do stworzenia strategii transgranicznej współpracy miast Cieszyn i Czeski Cieszyn do roku 2025. Były to:

1. Networking oparty na wspólnej transgranicznej platformie współpracy instytucjonalnej miast oraz ich partnerów regionalnych.
2. Dwie wizyty studyjne do miast podzielonych: Słubice/Frankfurt nad Odrą oraz Gorizia/Nova Gorica.

Platforma działa w oparciu o model grup roboczych, z wykorzystaniem podejścia ekspercko-warsztatowego. W ramach prac nad strategią w poszczególnych grupach roboczych odbyły się warsztaty tematyczne:

- współpraca w zakresie kulturowo-społecznym (w tym sportowym) (07.11.2018),
- wspólna oferta i produkty turystyczne (10.12.2018),
- wymiana informacji (13.02.2019),
- wspólny marketing (13.03.2019),
- współpraca instytucjonalna i usługi publiczne (18.03.2019),
- planowanie przestrzenne (16.04.2019).

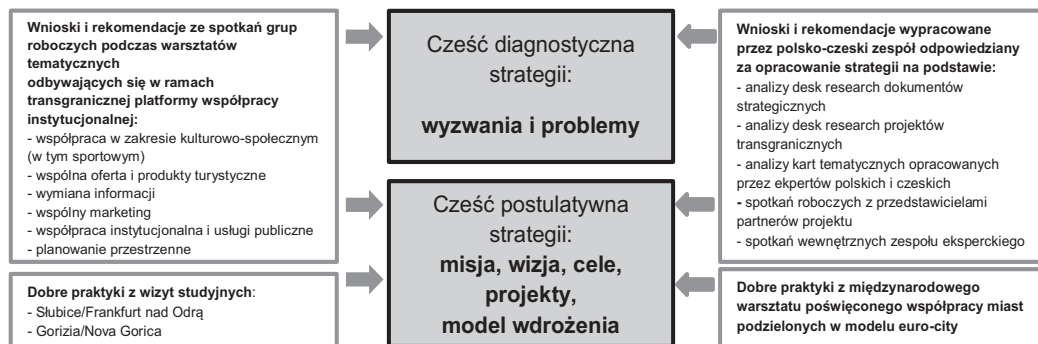
W procesie opracowywania strategii wykorzystano dobre praktyki wynikające z wizyt studyjnych w tzw. miastach podzielonych. Podczas wizyty studyjnej w Słubicach i Frankfurcie nad Odrą (04-05.04.2019) analizowano m.in. mechanizmy transgranicznego świadczenia usług komunalnych (np. transport publiczny) oraz transgraniczne rozwiązania dotyczące wspólnej promocji obu miast. Wizyta w Gorizii oraz Novej Goricy (23-25.06.2019) dostarczyła z kolei ciekawych inspiracji na temat rozwiązań instytucjonalnych, na których może się opierać współpraca transgraniczna tzw. „miast podzielonych”.

Uzupełnieniem wniosków i rekomendacji sformułowanych podczas spotkań grup roboczych w ramach platformy współpracy instytucjonalnej, a także dobrych praktyk zidentyfikowanych podczas wizyt studyjnych były rezultaty pracy intelektualnej polsko-czeskiego zespołu odpowiedzialnego za opracowanie strategii. Przy pomocy metody desk research przeprowadzono analizę dokumentów strategicznych, wcześniejszych opracowań badawczych oraz transgranicznych projektów i mikroprojektów wdrażanych w obu miastach, a następnie zidentyfikowano problemy i wyzwania istotne z punktu widzenia pogłębiania integracji Cieszyna i Czeskiego Cieszyna. Pomocne były także przygotowane przez polskich i czeskich ekspertów karty tematyczne, zawierające opis zdiagnozowanych problemów oraz proponowane sposoby ich rozwiązania.

W dalszej części prac nad strategią odbywały się cykliczne spotkania robocze partnerów projektu oraz polsko-czeskiego zespołu odpowiedzialnego za opracowanie dokumentu.

Wartością dodaną projektu były międzynarodowe warsztaty poświęcone mechanizmom współpracy miast podzielonych w formule euro-city, które w dniu 01.04.2019 przeprowadzili naukowcy z Uniwersytetu w Extremadurze (Hiszpania) oraz Politechniki w Portalegre (Portugalia) we współpracy z polsko-czeskim zespołem odpowiedzialnym za opracowanie strategii.

Rys. 1. Metodyka pracy nad strategią

Źródło: opracowanie własne

2. Analiza i ocena uwarunkowań, problemów oraz wyzwań dotyczących przyszłej współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna oraz ich partnerów regionalnych

2.1 Wnioski z analizy dokumentów strategicznych w kluczowych obszarach współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna

Aby określić, w jakim stopniu i zakresie tematycznym problematyka współpracy transgranicznej jest obecna w aktualnych dokumentach strategicznych dotyczących Cieszyna i Czeskiego Cieszyna – dokonano poniższego przeglądu wybranych dokumentów na poziomie lokalnym i regionalnym. Wnioski z analizy przedstawiono odrębnie dla Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, odnosząc się do każdego obszaru współpracy transgranicznej.

2.1.1 Obszar tematyczny: planowanie przestrzenne, miasto Cieszyn

Kluczowy dokument w tym zakresie to Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Cieszyna. Opracowywane są też miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Odniesienia do współpracy transgranicznej występują też m.in. w Gminnym Programie Opieki Nad Zabytkami Cieszyna 2014-2017 i Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Cieszyna do 2026 r.

Współpraca transgraniczna na poziomie ogólnym pojawia się też w dokumentach regionalnych. Brak dokumentu formalizującego współpracę obu miast w tej sferze.

2.1.2 Obszar tematyczny: planowanie przestrzenne, miasto Czeski Cieszyn

Kluczowym dokumentem w obszarze planowania przestrzennego jest Plan zagospodarowania przestrzennego Czeskiego Cieszyna. Jego realizacja analizowana jest w okresach czteroletnich w formie sprawozdania z realizacji planu zagospodarowania przestrzennego. Współpraca transgraniczna w zakresie planowania przestrzennego uregulowana jest w dokumencie strategicznym Zasady Rozwoju Przestrzennego (*czes. Kraju*) Morawsko-Śląskiego. W sprawach związanych z planowaniem przestrzennym, planowaniem strategicznym i podejmowaniem decyzji w tym zakresie, pomocne są różnego rodzaju dokumenty dotyczące konkretnych kwestii – Studium Lokalnej Zieleni lub Program Rewitalizacji Miejskiego Obszaru Zabytków Czeski Cieszyn na lata 2016-2021.

2.1.3 Obszar tematyczny: współpraca instytucjonalna i usługi publiczne, miasto Cieszyn

Cieszyn znajduje się na skrzyżowaniu międzynarodowych szlaków komunikacyjnych prowadzących do Czech i na Słowację. Kluczową sieć transportową uzupełniają regionalne i lokalne połączenia drogowe. Miasto dysponuje rozwiniętą siecią wodociągowo-kanalizacyjną i ciepłowniczą. Kluczowe problemy to: niedostateczna sieć dróg i ich niski standard, rosnące natężenie ruchu i niewystarczający zasób miejsc parkingowych, zanieczyszczenia powietrza (smog), gospodarka odpadami. W Cieszynie brak jest terenów inwestycyjnych. Wiele obiektów po-przemysłowych i zdegradowanych utraciło swoje funkcje i niszczeje. Stan infrastruktury publicznej, w tym zlokalizowanej nad Olzą, poprawia się m.in. dzięki projektom transgranicznym, takim jak np. *Ogród dwóch brzegów*. Na zmiany w infrastrukturze Cieszyna wpływają także m.in. suburbanizacja, depopulacja i współpraca transgraniczna.

2.1.4 Obszar tematyczny: współpraca instytucjonalna i usługi publiczne, miasto Czeski Cieszyn

W dziedzinie planowania strategicznego duży nacisk jest kładziony na infrastrukturę transportową, modernizację i rekonstrukcję obiektów użyteczności publicznej, zieleni miejską i przestrzeń publiczną, tereny rekreacyjne, wspieranie racjonalnego i ekologicznego gospodarowania odpadami. W nawiązaniu do działalności produkcyjnej i wspierania zatrudniania niezbędne jest wspieranie rozbudowy strefy przemysłowej i tworzenie związanej z nią infrastruktury. Z punktu widzenia usług socjalnych kluczowe jest skupienie się na rozwoju usług dla seniorów, pracy z młodzieżą oraz zajęciach rekreacyjnych dla rodzin z dziećmi. Dokument nie zawiera odniesień do współpracy transgranicznej.

2.1.5 Obszar tematyczny: wymiana informacji, miasto Cieszyn

Transgraniczna wymiana informacji ma służyć wspólnemu programowaniu rozwoju i umacnianiu społeczeństwa partycypacyjnego, a także udostępnianiu określonych informacji odpowiednim grupom np. turystom i przedsiębiorcom. W Cieszynie bardzo dobrze rozwinięte są serwisy internetowe informujące o lokalnych wydarzeniach i prasa samorządowa (Wiadomości Ratuszowe), które takie informacje zamieszczają. Największy postęp w zakresie wymiany informacji pomiędzy Cieszynem i Czeskim Cieszynem widoczny jest w zakresie oferty kulturalnej i turystycznej obu miast. Brakuje natomiast stałego monitoringu np. transgranicznego ruchu turystycznego. Bieżąca wymiana informacji pomiędzy samorządami obu miast odbywa się w sytuacjach tego bezpośrednio wymagających, na forum Euroregionu Śląsk Cieszyński i pomiędzy partnerami różnych projektów transgranicznych.

2.1.6 Obszar tematyczny: wymiana informacji, miasto Czeski Cieszyn

Obszar wymiany informacji oferuje obu miastom granicznym szerokie możliwości współpracy. Wzajemne położenie obu miast, wspólna historia, język, tradycje oraz kultura stanowią istotny potencjał dla rozwoju w różnych obszarach życia. Za pośrednictwem wymiany informacji w różnych obszarach życia można osiągnąć kompromis w różniących się od siebie podejściach do rozwiązywania danego problemu po obu stronach granicy. Wymiana informacji pozytywnie przyczynia się do wymiany dobrych praktyk, do wzajemnej wymiany doświadczeń, co prowadzi do wzbogacenia życia w obu miastach przygranicznych.

2.1.7 Obszar tematyczny: wymiana informacji, miasto Cieszyn i Czeski Cieszyn

Dotychczas wymiana informacji pomiędzy miastami miała charakter doraźny, wynikający z realizowanych zadań m.in. w ramach projektów transgranicznych. Poza wspólnymi działaniami w sferze kultury (np. transgraniczny kalendarz imprez kulturalnych) w innych obszarach tematycznych takiej współpracy nie podejmowano. W dokumencie strategicznym „Program dla kultury Cieszyna i Czeskiego Cieszyna” znalazły się zapisy, wskazujące jak powinna wyglądać w przyszłości wymiana informacji pomiędzy obiema miastami.

2.1.8 Obszar tematyczny: wspólna oferta i produkty turystyczne, miasto Cieszyn

Dokumenty strategiczne wskazują, że rozwój turystyki powinien być jednym z kluczowych kierunków wykorzystania potencjału Cieszyna. Uzasadnia to wyjątkowość walorów turystycznych np. unikalna lokalizacją tuż przy granicy, będącej także swoistym „obiektem turystycznym”. Miastu brakuje jednak wyrazistej oferty turystycznej. Choć dobrze funkcjonuje system informacji turystycznej, brak atrakcji, które zatrzymałyby turystę na dłużej i wydłużyłyby pobyty turystyczne (obecnie dominuje turystyka zakupowa i tranzytowa). Mankamentem jest nie-

dostateczna baza noclegowo-gastronomiczna oraz mała liczba miejsc parkingowych. Miasto jest słabo dostępne jeśli chodzi o komunikację publiczną. Dominuje ruch turystyczny samochodowy, ale wiele dróg dojazdowych i lokalnych wymaga remontu. Poprawa jakości powietrza jest niezbędnym działaniem, warunkującym rozwój oferty turystycznej. Bardzo pozytywny wpływ na turystykę mają projekty transgraniczne realizowane wspólnie z Czeskim Cieszynem. Transgraniczne działania obu miast koncentrują się przeważnie wokół linii brzegowej Olzy lub w pobliżu rzeki i dotyczą głównie rozwoju infrastruktury rekreacyjnej oraz infrastruktury wspierającej rozwój kultury w powiązaniu z eksponowaniem elementów związanych z tradycją i kulturą (m.in. projekty: Ciesz się Cieszynem, Most sportowy, Revitalpark, Sportpark czy Open Air Museum).

2.1.9 Obszar tematyczny: wspólna oferta i produkty turystyczne, miasto Czeski Cieszyn

Dla rozwoju w obszarze turystyki kluczowe jest położenie miast Czeski Cieszyn i Cieszyn, tj. na granicy dwóch państw. Czynnikiem ten jest ponadto wzmocniony przez bliskość granicy ze Słowacją. Miasta posiadają wspólną historię, która została jednak naruszona przez podział wcześniej jednego miasta oraz przez dalszy rozwój wydarzeń politycznych. Pomimo tego zachowany został tutaj duży potencjał tradycji historycznej i kulturowej – wspólnego dziedzictwa. W szerszym kontekście region posiada wspólną historię przemysłową, kulturę ludową, bogactwo naturalne (Beskidy), jednak również zanieczyszczone środowisko naturalne. Możliwość współpracy w obszarze turystyki jest bardzo szeroka i różnorodna. Elementem dzielącym jak i jednoczącym jest rzeka Olza oraz język, wzgl. gwara. Z punktu widzenia wspólnej historii (w tym nowożytnej) można tutaj mówić o potencjale odnośnie do zabytków (Wzgórze Zamkowe) i sposobu przedstawiania historii (muzea), zabytków przemysłu (druk), włącznie z ważnymi budowlami i wyjątkowymi zabytkami historycznymi (dworzec kolejowy, tramwaj). Biorąc pod uwagę bogatą kulturę ludową silny potencjał prezentuje także obszar gastronomii (browarnictwo, kuchnia regionalna, certyfikowane produkty regionalne), a ponadto obszar kultury (dziedzina ta została omówiona oddzielnie w ramach dokumentu). W ramach szeroko rozumianej okolicy miast Czeskiego Cieszyna i Cieszyna jako najistotniejsze wydaje się bogactwo Beskidu Śląskiego z możliwością różnorodnych aktywności turystycznych i sportowych. Przeciwnieństwem do tego jest pogorszony stan środowiska naturalnego, którym należy zajmować się również na poziomie regionalnym.

2.1.10 Obszar tematyczny: wspólna oferta i produkty turystyczne, miasto Cieszyn i Czeski Cieszyn

Wspólne działania turystyczne i kulturalne to najbardziej dynamicznie rozwijająca się sfera współpracy transgranicznej obu miast skierowanej do gości odwiedzających Śląsk Cieszyński oraz do mieszkańców pogranicza. W tym zakresie Cieszyn i Czeski Cieszyn zrealizowały już wiele wspólnych projektów, takich jak np. „Ciesz się Cieszynem - Ogród dwóch brzegów”, REVITALPARK, SPORTMOST, Info Tessin, Infotessin II czy Open Air Museum. Jak dotychczas nie powstał jednak spójny transgraniczny plan działań turystycznych, ale odniesienia do tego

obszaru, w powiązaniu ze sferą kultury, zawarto w dokumencie strategicznym „Program dla kultury Cieszyna i Czeskiego Cieszyna”.

2.1.11 Obszar tematyczny: współpraca w zakresie kulturalno-społecznym (w tym sportowym), miasto Cieszyn

Dokumenty strategiczne dotyczące miasta, powiatu i województwa akcentują rolę kultury i sportu w rozwoju społecznym. Większe znaczenie przypisuje się jednak kulturze, łączonej z zaspokojeniem potrzeb społecznych, rozwojem oferty turystycznej regionu i wykorzystaniem jego dziedzictwa historycznego. Istotnym potencjałem do rozwoju kultury w Cieszynie jest m.in. bardzo wysoka aktywność społeczności lokalnej, które współtworzą kulturę (np. organizacje pozarządowe, artyści amatorzy itp.) i duża liczba projektów transgranicznych poświęconych tej tematyce, które realizują beneficjenci z Cieszyna (nie tylko samorząd lokalny i podległe mu instytucje) z partnerami czeskimi m.in. z Czeskiego Cieszyna.

2.1.12 Obszar tematyczny: współpraca w zakresie kulturalno-społecznym (w tym sportowym), miasto Czeski Cieszyn

W dokumentach strategicznych dotyczących Czeskiego Cieszyna i regionu równorzędną uwagę przywiązuje się do kultury i sportu. Strategia rozwoju miasta akcentuje potrzebę współpracy z Cieszynem w zakresie kultury i wskazuje konkretne przedsięwzięcia, które temu służą. Inwestycje dotyczące zapewnienia wysokiej klasy oferty sportowo-rekreacyjnej dla mieszkańców Czeskiego Cieszyna łączone są też z potencjałem sąsiednich gmin (np. ścieżka rowerowa Český Těšín - Archeopark Chotěbuz). W strategii rozwoju regionu lokuje się kulturę jako jeden z wyróżników regionu Ostrava i temu celowi podporządkowanych jest szereg projektów (żaden z nich nie dotyczy Czeskiego Cieszyna). Koncepcja rozwoju kultury w regionie uwzględnia cieszyński teatr i Muzeum Ziemi Cieszyńskiej – jako ważne instytucje kształtujące życie kulturalne i społeczne. W wizji rozwoju kultury zaakcentowano potrzebę zapewnienia jej dostępności dla wszystkich grup wiekowych, wzmocnienie artystów amatorów, zapewnienie opieki nad tradycją i dziedzictwem kulturowym, poprawę dostępności informacji turystycznej i wzrost jakości usług kulturalnych – te działania korespondują z zakresem współpracy pomiędzy Czeskim Cieszynem i Cieszynem.

2.1.13 Obszar tematyczny: współpraca w zakresie kulturalno-społecznym (w tym sportowym), miasto Cieszyn i Czeski Cieszyn

Program dla kultury Cieszyna i Czeskiego Cieszyna jest pierwszym, wspólnym strategicznym dokumentem obu miast, który w sposób syntetyczny i długoterminowy wskazuje kierunki wspólnych działań kulturalnych i rekomendowane do wdrożenia projekty w sferze kultury. Program powstał z myślą o uporządkowaniu wielu wspólnych działań, jakie podejmowane są nie tylko przez jednostki samorządu terytorialnego, ich jednostki podległe i jednostki powiązane z nimi, ale także m.in. organizacje pozarządowe i podmioty komercyjne. Jak dotychczas podobnego dokumentu nie opracowano w sferze innych działań społecznych, które mogą mieć charakter transgraniczny, dotyczących np. sportu.

2.1.14 Obszar tematyczny: wspólny marketing, miasto Cieszyn

Spójność systemu informacji wizualnej w mieście jest zagadnieniem wpisującym się w co najmniej kilka obszarów tematycznych, m.in. turystykę i planowanie przestrzenne oraz współpracę samorządu z różnymi grupami interesariuszy, które również powinny respektować wytyczne dotyczące działań promocyjnych na rzecz miasta i budowania jego wizerunku. W dokumentach strategicznych kwestia ta jest opisana w sposób ogólny, brak odniesienia do konieczności budowy spójnego, transgranicznego wizerunku miast Cieszyn i Czeski Cieszyn, jak również do innych aspektów współpracy obu miast w sferze marketingu.

2.1.15 Obszar tematyczny: wspólny marketing, miasto Czeski Cieszyn

W obu opisanych niżej dokumentach strategicznych znajduje się wyraźne odniesienie do potrzeby intensyfikacji współpracy pomiędzy Cieszynem i Czeskim Cieszynem, w ramach EUWT TRITIA oraz szerszej współpracy polsko-czesko-słowackiej. Działania te powinny przyczynić się do zatarcia różnic i uprzedzeń, a zarazem do pogłębienia integracji transgranicznej. Jednym z kierunków transgranicznych działań powinna być wspólna promocja.

2.2 Analiza obszarów tematycznych współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna oraz ich partnerów regionalnych w ramach projektów transgranicznych

Poniżej przedstawiono najważniejsze informacje charakteryzujące projekty transgraniczne realizowane z udziałem Cieszyna i Czeskiego Cieszyna oraz ich partnerów regionalnych i innych podmiotów z obu części Euroregionu Śląsk Cieszyński.

W okresie od 2004 do 2018 roku oba miasta i podległe im jednostki oraz współpracujące z nimi organizacje zrealizowały wspólnie 23 projekty transgraniczne, w tym:

- w zakresie turystyki - 15 projektów;
- w zakresie kultury i sportu - 15 projektów;
- w zakresie wymiany informacji - 16 projektów;
- w zakresie wizualizacji graficznej - 5 projektów;
- w zakresie infrastruktury - 8 projektów;
- w zakresie planowania przestrzennego - 3 projekty.

Przedstawione dane wskazują na dominację kilku obszarów współpracy transgranicznej:

- wymiana informacji (jako integralny element współpracy transgranicznej);
- kultura i sport;
- turystyka.

Projekty transgraniczne o tej tematyce są najczęściej wdrażane przez samorządy lokalne Cieszyna i Czeskiego Cieszyna oraz podległe im jednostki i instytucje, jak

też przez innych partnerów współpracy transgranicznej, m.in. organizacje poza-rządowe oraz uczelnie wyższe. W tych obszarach można zatem mówić o dobrze rozwiniętych relacjach transgranicznych, czego efekty są widoczne m.in. w rezultatach przedstawionych niżej projektów.

Tabela 1. Wybrane projekty transgraniczne realizowane przez miasto Cieszyn i miasto Czeski Cieszyn oraz ich jednostki podległe w latach 2004-2019

Lp.	Nazwa projektu	Zakres
1	<i>Ciesz się Cieszynem - Ogród dwóch brzegów / Těš se Těšínem – Zahrada dvou břehů 2006 - 2007</i>	Projekt zakładał przygotowanie wspólnej polsko-czeskiej koncepcji zagospodarowania terenów wzdłuż Olzy po obu jej stronach, obejmującej: strategię rozwoju obszaru oraz studium urbanistyczne. Celem projektu była likwidacja negatywnych skutków podziału miasta w 1920 roku, poprzez stworzenie nad brzegami Olzy w Cieszynie i Czeskim Cieszynie nowego centrum obu miast. Efektem tego projektu były kolejne przedsięwzięcia transgraniczne obu miast: Ogród dwóch brzegów, Revitalpark, SportPark i SportMost.
2	REVITALPARK 2010	Rewitalizacja dwóch parków, odnowienie dziedzictwa kulturowego, rekonstrukcja nabrzeża i modernizacja Podzamcza, ul. Zamkowej, Wzgórza Zamkowego (po polskiej stronie), Mostu Przyjaźni (łąiącego obie strony) oraz stworzenie repliki pierwotnej kawiarni i budynku wielofunkcyjnego Avion (po czeskiej stronie). Uatrakcyjnienie zieleni miejskiej i przestrzeni wokół granicy w celu spędzania w tych miejscach wolnego czasu przez mieszkańców i przyjezdnych. Stworzenie warunków dla zbliżania i zrozumienia się dwóch narodów.
3	SportPark - Sportovní sady / SportPark - Park Sportowy 2009-2012	Część większego projektu Ogród dwóch brzegów, który polega na wybudowanie transgranicznego ośrodka turystyczno-rekreacyjnego dla obu miast na nabrzeżach Olzy w Cieszynie i w Czeskim Cieszynie. Rewitalizacja i rozbudowanie parków: parku Pod Wałką w Cieszynie oraz parku Adama Sikory w Czeskim Cieszynie, które zlokalizowane są przy granicznej rzece Olzie. Budowa tras dla pieszych i rowerzystów, dostosowanie parków do przeznaczenia rekreacyjnego, modernizacja kempingu, modernizacja zatoki kajakowej, budowa boisk, budowa parkingu.

4	<i>SPORTMOST - Sportovní lávka / SPORT MOST - MOST SPORTOWY 2010- 2012</i>	Część projektu pilotażowego Cieszyć się Cieszynem – Ogród dwóch brzegów. Kładka ta stała się węzłem komunikacyjnym na terenach rekreacyjno-sportowych miast Czeskiego Cieszyna i Cieszyna, które w przeszłości były wykorzystywane w nieznacznym stopniu. Kładka przeznaczona dla pieszych i rowerzystów połączyła wybrzeża, parki, aleje, obiekty sportowe i kemping Olza. Projekt przedstawia możliwości, które powstały dzięki stworzeniu Strefy Schengen.
5	<i>Zahrada dvou břehů 2013-2015 / Ogród Dwóch Brzegów 2013-2015</i>	Kolejny etap realizacji projektu pilotażowego Ogród dwóch brzegów w Cieszynie i Czeskim Cieszynie (2007 r.). Połączenie tych rewitalizowanych terenów trasami dla pieszych i rowerów wzdłuż rzeki Olzy na Al. Jana Łyska, na Nábřeží Míru oraz na ul. Przykopa, które będą stanowiły przedłużenie tras rowerowych prowadzących od obiektu rekreacyjno-sportowego – powstanie dużej pętli dla pieszych i rowerów prowadzącej przez oba miasta. Rezultaty po stronie polskiej: zmodernizowana przestrzeń publiczna Cieszyńskiej Wenecji i Alei Jana Łyska w Cieszynie oraz Nábřeží Míru w Czeskim Cieszynie; widokowe plenery rekreacyjne nad rzeką Olzą; system tablic informacyjnych.
6	<i>Strefa Działań Wspólnych / Zóna společných aktivit 2016-2017</i>	Stworzenie trwałej współpracy transgranicznej obejmującej wydziały miast Czeskiego Cieszyna i Cieszyna. Chodzi przede wszystkim o współpracę wydziałów i referatów z obszaru kultury, sportu i promocji, jak również miejskich instytucji kultury i innych organizacji aktywnie działających na terenie obu miast.
7	<i>Program dla kultury Cieszyna i Czeskiego Cieszyna / Program pro kulturu Cieszyna a Českého Těšína 2017-2018</i>	Wzmocnienie współpracy transgranicznej pomiędzy różnymi podmiotami działającymi w obszarze kultury i usług w obu miastach, rozwój współpracy pomiędzy miastem Cieszyn i stowarzyszeniem EducationTalen Culture, z.s. z Czeskiego Cieszyna. Opracowanie czesko-polskiego dokumentu, który dokładnie określi kierunki rozwoju kultury i usystematyzuje zasoby i potencjały obu miast partnerskich i różnych grup na rynku dóbr i usług kulturowych w celu spełnienia potrzeb kulturowych mieszkańców i odwiedzających w obu miastach na granicy.

8	<p>Analyza možnosti obnovení tramvaje jako turistické atrakce Cieszyna a Českého Těšína</p> <p>Analiza možnosti przywrócenia tramwaju jako atrakcji turystycznej Cieszyna i Českého Cieszyna 2017-2018</p>	<p>Przygotowanie wielostronnej społeczno-ekonomiczno-technicznej analizy opcji modeli dla przywrócenia połączenia tramwajowego na terenie przygranicznych miast partnerskich Cieszyna i Českého Cieszyna. Wspólna kampania promocyjna oraz wspólne materiały promocyjne.</p>
9	<p>Kaj indži inači - u nas po naszymu. Lidová kultura Těšínského Slezska</p> <p>Kaj indzi inakszy - u nas po naszymu. Kultura ludowa Śląska Cieszyńskiego 2017-2019</p>	<p>Stworzenie nowego produktu turystycznego, który będzie trwały, kompleksowy i komplementarny oraz będzie funkcjonował w przestrzeni obu miast. Produkt turystyczny ma charakter transgraniczny i ukierunkowany jest na zachowanie i udostępnienie tradycji i kultury ludowej Śląska Cieszyńskiego. Powstanie wspólnego Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego z 2 filiami.</p>
10	<p>Open Air Museum. Cieszyn. Český Těšín 2017-2019</p>	<p>Projekt poszerza fizyczne i społeczne połączenie dwóch miast - Českého Cieszyna i Cieszyna leżących bezpośrednio na granicy czesko-polskiej za pośrednictwem stworzenia nowego produktu turystycznego – muzeum open air opartego na wspólnej historii wcześniej jednolitego miasta i jego unikalnym potencjale kulturowym i historycznym. Poprzez realizację projektu zrewitalizowane zostaną ostatnie niewykorzystane części brzegów granicznej rzeki Olzy od Mostu Przyjaźni do mostu kolejowego na obu stronach granicy.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów dostępnych na stronach internetowych miast Cieszyn i Český Cieszyn oraz stowarzyszeń OLZA i RSTS, data dostępu: 10.07.2019.

Jednocześnie w perspektywie unijnej 2014-2020 wybranych do dofinansowania zostało łącznie 36 mikroprojektów, wdrażanych przez różne podmioty na terenie Euroregionu Śląsk Cieszyński, w tym na terenie Cieszyna i Českého Cieszyna. Projekty te dotyczyły następujących obszarów współpracy:

- turystyka - 11 projektów;
- kultura i sport - 32 projekty;
- wymiana informacji - 9 projektów;
- wizualizacja graficzna - 8 projektów;
- infrastruktura - 4 projekty;
- planowanie przestrzenne - 4 projekty.

Należy zaznaczyć, iż w tej części opracowania analizowane były wyłącznie projekty transgraniczne, które uzyskały dofinansowanie z Programu INTERREG (mikroprojekty i projekty samodzielne, które realizowano w obszarach tematycznych, kwalifikujących się do wsparcia). Tym samym, ze względu na brak dostępu do danych, ocenie nie oddano innych inicjatyw i przedsięwzięć transgranicznych, które były wdrażane poza Programem INTERREG, a mogły dotyczyć również innych obszarów tematycznych.

Poza miastami: Cieszyn i Czeski Cieszyn największą aktywność we wdrażaniu projektów w latach 2014-2018 przejawiały podmioty ujęte w tabeli 2. i tabeli 3.

Tabela 2. Podmioty z siedzibą w Cieszynie zaangażowane we wdrażanie projektów transgranicznych w latach 2004-2018

Lp.	Nazwa podmiotu	Liczba projektów w których brał udział podmiot
1	Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”	7
2	Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy“	5
3	Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej im. Janiny Marcinkowej	3
4	Powiat Cieszyński	2
5	Stowarzyszenie Zdrowie Bez Granic	2
6	Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy”	2
7	Towarzystwo Ewangelickie im. Ks. Franciszka Michejdy	2
8	Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie	2
9	Fundacja Volens	1
10	Stowarzyszenie Szkoła Nowej Ewangelizacji Zacheusz	1
11	Stowarzyszenie Animacji Kultury i Sportu „Anima Pro Activ”	1
12	Fundacja Laja	1
13	Stowarzyszenie Samorządowe Ziemi Cieszyńskiej	1
14	Cieszyński Klub Motorowy	1
15	Fundacja Lokalsi	1
16	Zamek Cieszyn	1
17	Stowarzyszenie Kultura na Granicy	1
18	Biblioteka Miejska w Cieszynie	1
19	Fundacja ARS LONGA	1
20	Straż Miejska w Cieszynie	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów dostępnych na stronach internetowych miast Cieszyn i Czeski Cieszyn oraz stowarzyszeń OLZA i RSTS, data dostępu: 10.07.2019.

Tabela 3. Podmioty z siedzibą w Czeskim Cieszynie zaangażowane we wdrażanie projektów transgranicznych w latach 2004-2018

Lp.	Nazwa podmiotu	Liczba projektów w których brał udział podmiot
1	Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska	6
2	Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci	3
3	Kulturní a společenské středisko „Střelnice“	3
4	Člověk na hranici, z.s.	3
5	Zdraví bez hranic, o.s.	2
6	Polske gymnazium - Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego	2
7	Sdružení polské mládeže v České republice	2
8	Muzeum Těšínska, p.o.	2
9	Těšínské divadlo Český Těšín, příspěvková organizace	2
10	Education Talent Culture, z.s.	2
11	Institut EuroSchola, z.ú.	1
12	Římskokatolická farnost Český Těšín	1
13	Polský kulturně-osvětový svaz v České republice z.s.	1
14	Správa účelových zařízení, příspěvková organizace	1
15	Kulturní a společenské středisko Střelnice	1
16	Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín	1
17	Základní škola s polským jazykem vyučovacím a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Český Těšín Havlíčkova 13 okres Karviná	1
18	Základní umělecká škola Pavla Kalety, Český Těšín, příspěvková organizace	1
19	Celé Česko čte dětem o.p.s.	1
20	Dom dětí a mládeže, p.o. Český Těšín	1
21	Městská policia v Českém Těšíně	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów dostępnych na stronach internetowych miast Cieszyn i Czeski Cieszyn oraz stowarzyszeń OLZA i RSTS, data dostępu: 10.07.2019

2.3 Problemy i wyzwania dotyczące przyszłej współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna oraz ich partnerów regionalnych

Poniżej zdefiniowano kluczowe problemy i wyzwania istotne dla Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w procesie dalszej integracji obu miast. Zostały one wyłonione w oparciu o wnioski ze spotkań grup roboczych podczas warsztatów tematycznych odbywających się w ramach transgranicznej platformy współpracy instytucjonalnej, jak również w oparciu o karty tematyczne opracowane przez polskich i czeskich ekspertów oraz wnioski sformułowane przez polsko-czeski zespół odpowiedzialny za opracowanie strategii.

Tabela 4. Obszar tematyczny: planowanie przestrzenne

Symbol	Planowanie przestrzenne - problemy i wyzwania
PP1	Peryferyjny charakter obszaru jako ograniczenie w umacnianiu spójności przestrzennej obu miast i rozwijaniu relacji wewnątrz krajowych po obu stronach granicy.
PP2	Olza jako rozdzielająca oba miasta rzeka graniczna, a zarazem uciążliwa bariera administracyjna, funkcjonalna i przestrzenna utrudniająca zintegrowane planowanie, a zarazem stanowiąca unikalny i wyróżniający walor obu miast.
PP3	Silnie zakorzeniony w świadomości społecznej obraz granicy jako symbolu podziału, nie sprzyjający przenikaniu się funkcji społeczno-gospodarczych i wspólnemu wykorzystaniu przestrzeni nadbrzeżnej Olzy.
PP4	Odmienne systemy planistyczne w obu miastach, wynikające z legislacji krajowych.
PP5	Brak formalnych i prawomocnych ustaleń dotyczących funkcji, form i zasad kompleksowego zagospodarowania terenu po obu stronach granicy.
PP6	Nieuporządkowana struktura przestrzenna i własnościowa terenów przygranicznych w obu miastach.
PP7	Brak kompletnych podkładów geodezyjnych do sporządzania dokumentacji projektowej.
PP8	Częściowo rozbieżne interesy obu miast w zakresie zagospodarowania przestrzeni na cele publiczne i komercyjne.
PP9	Niewystarczająca częstotliwość kontaktów obu miast w zakresie wspólnych uzgodnień warunków planowania przestrzennego, szczególnie w przypadku przedsięwzięć, które mogą mieć oddziaływanie transgraniczne.

Źródło: opracowanie własne zgodnie z metodyką prac nad dokumentem opisaną w podrozdziale 1.

Tabela 5. Obszar tematyczny: współpraca instytucjonalna i usługi publiczne

Symbol	współpraca instytucjonalna i usługi publiczne - problemy i wyzwania
UP1	Niejasny stan dotyczący własności, zarządzania i serwisu obiektów przygranicznych np. mosty, kładki itp. lub niewielki wpływ miast na zarządzanie tymi obiektami.

UP2	Utrudniające współdziałanie obu miast różnice legislacyjne w przepisach dotyczących zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa publicznego, ochrony środowiska itp.
UP3	Brak transgranicznego systemu współpracy w zakresie zarządzania zagrożeniami transgranicznymi (np. powodzie, zanieczyszczenie środowiska, wypadki itp.).
UP4	Duże ograniczenia w dostępie osób niepełnosprawnych do infrastruktury publicznej.
UP5	Niewystarczający zakres połączeń komunikacyjnych pomiędzy miastami, m.in. jeśli chodzi o transport publiczny i ścieżki pieszo-rowerowe.
UP6	Brak wspólnej placówki wychowania przedszkolnego kształcącej dzieci w języku polskim i czeskim oraz w dwóch kulturach.
UP7	Brak planu wspólnego wykorzystania infrastruktury publicznej - komunalnej w obu miastach na wspólne potrzeby (dotyczy np. obiektów sportowych i rekreacyjnych, ciepłowni i oczyszczalni ścieków, komunikacji publicznej itp.).
UP8	Brak funduszy na rozwój infrastruktury publicznej np. parkingowej i drogowej.
UP9	Ograniczenia dotyczące wykorzystania terenów nad rzeką Olzą na potrzeby rozwoju infrastruktury (tereny zalewowe).
UP10	Brak dwujęzycznej informacji dla mieszkańców w zakresie: transgranicznego wykorzystania infrastruktury w obu miastach (np. rozkłady jazdy komunikacji publicznej, dostępność obiektów sportowych, rekreacyjnych, dostępność opieki zdrowotnej, oferta kulturalna itp.) oraz informacji konsumenckiej (m.in. na potrzeby rozwoju turystyki handlowej i turystyki zdrowotnej).
UP11	Brak wspólnej oferty inwestycyjnej obu miast skierowanej do inwestora zewnętrznego, skorelowanej z planami rozwoju infrastruktury publicznej w Cieszynie i Czeskim Cieszynie.

Źródło: opracowanie własne zgodnie z metodyką prac nad dokumentem opisaną w podrozdziale 1.

Tabela 6. Obszar tematyczny: wymiana informacji

Symbol	wymiana informacji - problemy i wyzwania
WI1	Słabo rozwinięte struktury współpracy transgranicznej pomiędzy obiema miastami m.in. w zakresie wymiany informacji, wspólnego kreowania informacji i jej rozpowszechniania (np. oferta kulturalna, dostęp do usług publicznych itp.).
WI2	Brak stałego systemu wymiany informacji m.in. w zakresie zarządzania kryzysowego czy planowania przestrzennego.
WI3	Brak wspólnego profilu informacyjnego obu miast adresowanego do mieszkańców i gości.
WI4	Bariera językowa w komunikacji formalnej.
WI5	Brak rozeznania potrzeb i preferencji mieszkańców Cieszyna / Czeskiego Cieszyna w zakresie wspólnego korzystania z różnego typu usług publicznych / komercyjnych / transportu i pozostałej infrastruktury.

WI6	Skupienie lokalnych informacji medialnych tylko na wydarzeniach z polskiej lub czeskiej strony granicy, bez kontekstu transgranicznego.
WI7	Brak wspólnego planowania rozwoju obu miast na poziomie współpracy lokalnych samorządów.

Źródło: opracowanie własne zgodnie z metodyką prac nad dokumentem opisaną w podrozdziale 1.

Tabela 7. Obszar tematyczny: wspólna oferta i produkty turystyczne

Symbol	wspólna oferta i produkty turystyczne - problemy i wyzwania
PT1	Nie w pełni zintegrowany system transgranicznej informacji turystycznej.
PT2	Niedobór transgranicznych flagowych produktów turystycznych, takie jak np. „Kino na granicy” czy „Święto Trzech Braci” czy też inne.
PT3	Niewystarczający zakres multimedialnych, nowoczesnych form przekazu turystycznego, który trafia do młodych odbiorców.
PT4	Krótki sezon turystyczny i krótkie pobyty turystyczne (zazwyczaj jednodniowe).
PT5	Brak wyraźnie zdefiniowanego odbiorcy produktu turystycznego (pakietyzacja).
PT6	Tranzytowy charakter turystyki.
PT7	Baza turystyczna obu miast nie w pełni dostosowana do oczekiwań i potrzeb turystów.
PT8	Niewystarczające wykorzystanie granicy na Olzie jako unikalnego waloru turystycznego obu miast.
PT9	Słaba dostępność komunikacyjna Cieszyna, niewiele połączeń transgranicznych z Czeskim Cieszynem oraz słaby dostęp do parkingów.
PT10	Niewystarczające obudowanie rezultatów flagowych projektów m.in. Ogród dwóch brzegów, Ciesz się Cieszynem, Revitapark itp. - komercyjną ofertą turystyczną.
PT11	Niewystarczająca jakość i asortyment oferowanych usług turystycznych, skutkująca relatywnie niskim popytem na usługi turystyczne w obu miastach i relatywnie niskim zatrudnieniem w turystyce.
PT12	Brak impulsu do rozwoju turystyki poza realizowanymi sukcesywnie projektami transgranicznymi.
PT13	Niewystarczające wykorzystanie symboli wspólnego dziedzictwa kulturowego do wykreowania spójnego, transgranicznego produktu turystycznego (np. historyczny szlak cieszyńskiego tramwaju, łączący dwa brzegi Olzy na początku XX wieku, będący zarazem symbolem postępu technicznego i jedności).

Źródło: opracowanie własne zgodnie z metodyką prac nad dokumentem opisaną w podrozdziale 1.

Tabela 8. Obszar tematyczny: współpraca w zakresie kulturalno-społecznym (w tym sportowym)

Symbol	współpraca w zakresie kulturalno-społecznym - problemy i wyzwania
KS1	Brak wspólnej tożsamości Cieszyna i Czeskiego Cieszyna.
KS2	Odmienne postrzeganie niektórych faktów historycznych, rodzące stereotypy i uprzedzenia, deficyt wzajemnego zaufania, odmienne rozumienie wspólnoty oraz kultury przez Polaków i Czechów.
KS3	Brak transgranicznej edukacji kulturalnej.
KS4	Brak świadomości o podmiotach tworzących ofertę kulturalną i sportową w obu miastach, u mieszkańców poczucie swojskości zawężone jest do części miasta, którą zamieszkują.
KS5	Niedobór transgranicznych kluczowych produktów kulturowych i sportowych.
KS6	Niska pozycja kultury w hierarchii potrzeb mieszkańców Cieszyna i Czeskiego Cieszyna.
KS7	Brak wspólnej transgranicznej komunikacji marketingowej (dotyczącej oferty z obszaru kultury oraz sportu) pomiędzy obiema miastami.
KS8	Niewystarczający zakres multimedialnych, nowoczesnych form promocji podmiotów kultury oraz sportu, który trafia do młodych odbiorców.
KS9	Brak odpowiedniej koordynacji działań realizowanych w obu miastach przez wydziały kultury oraz sportu mieszczące się po obu stronach granicy.
KS10	Odmienne warunki dofinansowania projektów kulturalnych oraz sportowych dla podmiotów w Cieszynie i Czeskim Cieszynie.
KS11	Trudności natury prawnej we wspólnym korzystaniu z kultury (np. brak możliwości swobodnego przemieszczania się zorganizowanych grup uczniów z polskiej strony na wydarzenia organizowane po czeskiej stronie).
KS12	Odmienne spojrzenie znacznej części mieszkańców i urzędników na działalność kulturalną i sportową (głównie przez pryzmat generowanych kosztów, a nie kapitału stanowiącego siłą napędową dalszego rozwoju obu miast).

Źródło: opracowanie własne zgodnie z metodyką prac nad dokumentem opisaną w podrozdziale 1.

Tabela 9. Obszar tematyczny: wspólny marketing

Symbol	wspólny marketing - problemy i wyzwania
WM1	Brak transgranicznej polityki dotyczącej wizualizacji graficznej dla Cieszyna i Czeskiego Cieszyna.
WM2	Brak transgranicznej strategii dotyczącej budowania wizerunku obu miast jako całości (budowania wspólnej marki miast Cieszyn i Czeski Cieszyn).
WM3	Brak zintegrowanego systemu informacji wizualnej w Cieszynie i Czeskim Cieszynie, składającego się ze znaków kierunkowych, tablic informacyjnych, oznakowania miejsc ciekawych dla turystów itp.

WM4	Funkcjonowanie w przestrzeni miejskiej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna wielu logotypów promujących miasta, co wprowadza chaos i nie sprzyja procesowi budowaniu silnej i rozpoznawalnej marki miasta.
WM5	Brak społecznej świadomości w zakresie korzyści płynących ze wspólnego systemu identyfikacji wizualizacji (w tym wspólnego logotypu).
WM6	Brak wspólnej tożsamości podzielonego granicą miasta.
WM7	Funkcjonujące stereotypy, różne postrzeganie historii, ciągły deficyt wzajemnego zaufania między mieszkańcami obu części miasta (przykładowo brak porozumienia czy Cieszyn i Czeski Cieszyn to jedno miasto podzielone granicą, czy też dwu-miasto, które granica połączyła).

Źródło: opracowanie własne zgodnie z metodyką prac nad dokumentem opisaną w podrozdziale 1.

3. Wizja i misja dotycząca współpracy transgranicznej miast: Cieszyn i Czeski Cieszyn w kontekście rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński

Opierając się na metodyce opracowania strategii, przedstawionej na rys. 1, zdefiniowano kluczowe elementy, które powinny zostać uwzględnione we wspólnej wizji i misji przyszłej współpracy transgranicznej obu miast oraz strategiczne kierunki działań w obszarach tematycznych współpracy transgranicznej. Na tej podstawie opracowano kilka wybranych propozycji misji i wizji oraz celów strategicznych, dyskutowanych następnie przy udziale partnerów projektu, co pozwoliło ostatecznie zdefiniować ich poniższe brzmienie.

Wizja

Euromiasto Cieszyn - Czeski Cieszyn' 2025 +

Misja

***Oparta na unikalnych walorach
współpraca Cieszyna i Czeskiego Cieszyna
jako siła napędowa integracji lokalnych społeczności,
poprawy jakości życia mieszkańców,
rozwoju przedsiębiorczości i turystyki
oraz pielęgnowania zasobów historycznych
i ochrony środowiska naturalnego
w Euroregionie Śląsk Cieszyński***

Intensyfikacja współpracy transgranicznej pomiędzy Cieszynem i Czeskim Cieszynem oraz ich partnerami regionalnymi będzie następować na różnych poziomach. Rolę liderów w tym procesie przyjmą jednostki samorządu terytorialnego z obu miast, ich jednostki podległe i jednostki związane z nimi, współpracujące stowarzyszenia: OLZA i RSTS. Pogłębiająca się integracja na szczeblu samorządów lokalnych będzie pobudzać także współpracę transgraniczną pomiędzy organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami z obu miast, a także innymi interesariuszami polskimi i czeskimi.

Współpraca transgraniczna Cieszyna i Czeskiego Cieszyna będzie rozwijała się w wymiarze formalnym i nieformalnym.

Dalsze pogłębianie integracji pomiędzy Cieszynem i Czeskim Cieszynem oparte będzie na trzech kluczowych podejściach:

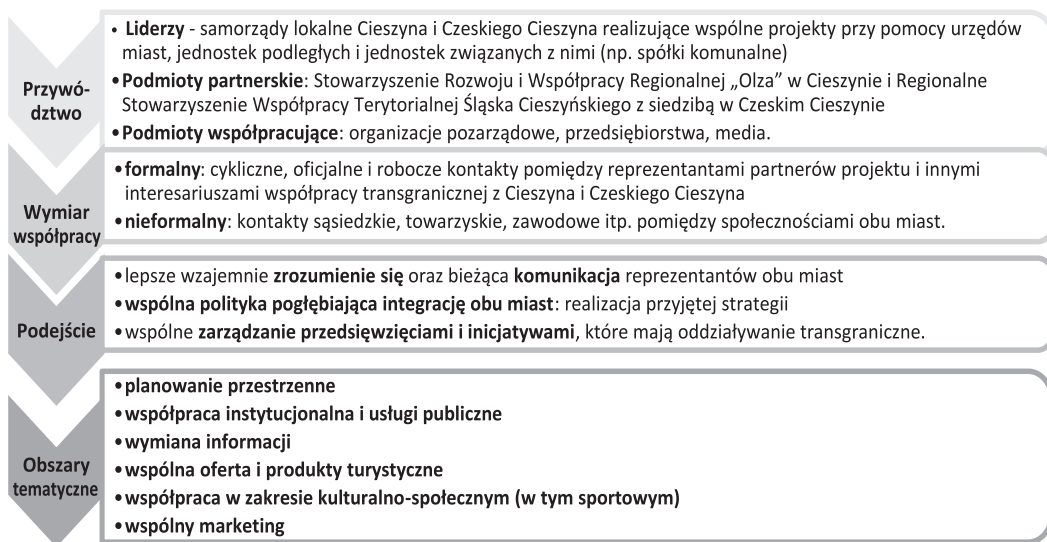
- lepsze wzajemnie zrozumienie się partnerów poprzez stworzenie w obu miastach odpowiednich mechanizmów współpracy (m.in. pełnomocnicy ds. współpracy transgranicznej), a także ciągłą, a nie sporadyczną komunikację pomiędzy nimi i naukę języka sąsiada;
- prowadzenie wspólnej polityki pogłębiającej integrację obu miast poprzez realizację przyjętej strategii;
- wspólne zarządzanie przedsięwzięciami i inicjatywami, które mają oddziaływanie transgraniczne.

Na obecnym etapie integracji obu miast w strategii ujęto sześć kluczowych obszarów tematycznych współpracy transgranicznej. W przyszłości zakres ten może być rozszerzony o kolejne obszary współpracy transgranicznej jak np. ochrona środowiska, edukacja, przedsiębiorczość, polityka społeczna.

Szczegółowe założenia dotyczące realizacji misji i wizji współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna przedstawiono na rys. 2.

Rys. 2. Plan realizacji misji i wizji dotyczącej współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna

Źródło: opracowanie własne

4. Cele strategiczne dotyczące współpracy transgranicznej miast: Cieszyn i Czeski Cieszyn w kontekście rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński, kierunki działań i wspólne projekty

Opierając się na analizie problemów i wyzwań, które zawarto w części diagnostycznej strategii, a także w nawiązaniu do przedstawionej powyżej wizji i misji współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w kontekście rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński - zdefiniowano cele strategiczne. Są to powzięte zamierzenia, stanowiące drogę do realizacji misji, pokazujące co miasta chcą wspólnie osiągnąć w przyszłości. Cele strategiczne przedstawia Tabela 10.

Tabela 10. Cele strategiczne współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, w kontekście rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński

Nr	Obszar tematyczny współpracy transgranicznej	Cel strategiczny
1	PLANOWANIE PRZESTRZENNE	Wdrożenie systemu zintegrowanego planowania przestrzennego w Cieszynie i Czeskim Cieszynie, uwzględniającego różnice w systemach prawnych obu miast, ale zarazem stwarzającego warunki do optymalnego wykorzystania przestrzeni na wspólne potrzeby.
2	WSPÓŁPRACA INSTYTUCJONALNA I USŁUGI PUBLICZNE	Wspólne wykorzystanie infrastruktury publicznej obu miast w możliwym zakresie, rozwój transgranicznych usług publicznych oraz prowadzenie spójnej polityki inwestycyjnej w Cieszynie i Czeskim Cieszynie m.in. w zakresie rozwoju inwestycji komunalnych i komercyjnych, a także publiczno-prywatnych.
3	WYMIANA INFORMACJI	Wspólna polityka informacyjna, oparta na transgranicznym systemie wymiany informacji na różnych szczeblach, a także wspólnym jej kreowaniu i rozpowszechnianiu.
4	WSPÓLNA OFERTA I PRODUKTY TURYSTYCZNE	Spójna, transgraniczna oferta turystyczna Cieszyna i Czeskiego Cieszyna przyciągająca na Śląsk Cieszyński gości z Polski, Czech oraz innych krajów.
5	WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE KULTUROWO-SPOŁECZNYM (W TYM SPORTOWYM)	Polityka transgraniczna dotycząca kultury oraz sportu, ukierunkowana na ochronę wartości kulturowych, rozwój różnorodnej oferty kulturalnej oraz promowanie zdrowego stylu życia, integrująca społeczności Cieszyna i Czeskiego Cieszyna.
6	WSPÓLNY MARKETING	Polityka transgraniczna dotycząca budowania spójnego wizerunku obu miast, promująca wspólną markę Cieszyn - Czeski Cieszyn, obejmująca system identyfikacji wizualnej obu miast dla wspólnych przedsięwzięć.

Źródło: opracowanie własne

W powiązaniu z powyższymi celami strategicznymi ustalono poniższe kierunki działań i projekty transgraniczne oraz wynikające z nich rezultaty.

Tabela 11. Kierunki działań i projekty dotyczące współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w obszarze tematycznym: planowanie przestrzenne

Nr	Kierunki działań - planowanie przestrzenne	Zgodność z problemami i wyzwaniami opisanymi w tab. nr 3
1	<p>Zintegrowane, transgraniczne podejście do zagospodarowania przestrzennego Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, oparte o opracowane wspólnie dokumenty m.in. mapa do celów planistycznych, analiza porównawcza przepisów prawnych dotyczących warunków zagospodarowania przestrzennego obu miast, studium krajobrazowe, wytyczne dotyczące spójnego kształtowania przestrzeni publicznej obu miast, transgraniczny plan zagospodarowania przestrzennego Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, aktualizowany wykaz wspólnych przedsięwzięć transgranicznych itp.</p>	<p>PP4, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9</p>
2	<p>Włączenie różnych grup interesariuszy (m.in. organizacje pozarządowe, mieszkańcy, przedsiębiorcy) w proces transgranicznego planowania zagospodarowania przestrzennego poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – transgraniczne konsultacje społeczne ważnych dla obu miast inwestycji publicznych; – budowanie efektu synergii pomiędzy inwestycjami publicznymi i inwestycjami komercyjnymi o oddziaływaniu transgranicznym; – systematyczne, cykliczne informowanie społeczności lokalnej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna o planowanych zmianach w zagospodarowaniu przestrzennym obu miast, istotnych dla rozwoju współpracy transgranicznej. 	<p>PP1, PP2 PP3,</p>
Nr	Projekty transgraniczne - planowanie przestrzenne	Zgodność z problemami i wyzwaniami opisanymi w tab. nr 3
1	<p>1. Inwentaryzacja terenu oraz infrastruktury w pasie nadbrzeżnym Olzy po obu stronach granicy oraz opracowanie koncepcji zagospodarowania kluczowej transgranicznej przestrzeni publicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, z uwzględnieniem m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wysokiej jakości komponentów przestrzeni, uwypuklających walory tej przestrzeni, sprzyjających rozwojowi transgranicznych interakcji społeczno-gospodarczych np. bulwary nadrzeczne po obu stronach Olzy, naturalne miejsca piknikowe i miejsca widokowe na Stare Miasto w Cieszynie, ścieżki rowerowe i spacerowe, place wielofunkcyjne do okazjonalnych aktywności (teatr, kino plenerowe, występy estradowe, itp.); – poprawy dostępności obszaru z wykorzystaniem infrastruktury transgranicznej tj. komunikacji publicznej oraz ciągów pieszo-rowerowych. <p>Za kluczową transgraniczną przestrzeń publiczną uznaje się tereny zlokalizowane nad Olzą, gdzie należy skoncentrować istotne dla społeczności lokalnych obu miast funkcje przestrzenne oraz wydarzenia, wykorzystując walory rzeki jako element krystalizujący strukturę społeczną Cieszyna i Czeskiego Cieszyna.</p>	<p>PP5, PP6, PP7, PP8, PP9</p>

Nr	Rezultaty
1	Uspójnienie polityki zagospodarowania przestrzennego miast Cieszyn i Czeski Cieszyn.
2	Poprawa dostępności informacji o planowanych przedsięwzięciach inwestycyjnych i nie inwestycyjnych związanych ze współpracą obu miast.
3	Większe zaangażowanie społeczności lokalnej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w planowanie i wdrażanie przedsięwzięć o znaczeniu transgranicznym.
4	Wzrost komplementarności przestrzeni publicznej po obu stronach granicy pod względem funkcji społeczno-gospodarczych.
5	Poprawa estetyki przestrzeni publicznej.
Nr	Odpowiedzialni za wdrożenie kierunków działań i projektów
Miasto Cieszyn, Miasto Czeski Cieszyn, OLZA, RSTS Transgraniczna grupa robocza ds. planowania przestrzennego oraz infrastruktury	

Źródło: opracowanie własne zgodnie z metodyką prac nad dokumentem opisaną w podrozdziale 1.

Tabela 12. Kierunki działań i projekty dotyczące współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w obszarze tematycznym: współpraca instytucjonalna i usługi publiczne

Nr	Kierunki działań - współpraca instytucjonalna i usługi publiczne	Zgodność z problemami i wyzwaniami opisanymi w tab. nr 3
1	Intensyfikacja współpracy pomiędzy radami miejskimi miast – wdrożenie planu cyklicznych spotkań przedstawicieli obu rad oraz powołanie transgranicznej komisji składającej się z przedstawicieli rad miejskich Cieszyna i Czeskiego Cieszyna m.in. na potrzeby udziału w Zespole Stałym ds. Współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna.	UP2
2	Poprawa stopnia koordynacji współpracy transgranicznej w zakresie zarządzania kryzysowego oraz wzrost zaangażowania jednostek miejskich (straże miejskie) w tę współpracę.	UP3
3	Wspólne działania na rzecz poprawy dostępności infrastruktury publicznej dla społeczności lokalnej obu miast, w tym dla osób niepełnosprawnych oraz eliminacji barier architektonicznych.	UP4
4	Poprawa dostępności informacji o możliwościach korzystania z transportu publicznego oraz infrastruktury parkingowej po obu stronach granicy (np. lepsza promocja połączenia kolejowego z Czeskiego Cieszyna do Pragi, Wiednia, Koszyc itp.).	UP5
5	Zadbanie o lepszą czystość wizualną obu miast (oświetlenie, więcej zieleni w okolicach rynku, mniej reklam w centrum miasta).	UP7
Nr	Projekty transgraniczne - współpraca instytucjonalna i usługi publiczne	Zgodność z problemami i wyzwaniami opisanymi w tab. nr 3
1	Przygotowanie inauguracyjnego wspólnego posiedzenia rad miejskich obu miast, poświęconego współpracy transgranicznej, służącego prezentacji dobrych praktyk ze współpracy samorządów z Frankfurtu nad Odrą i Słubic wyborowi przedstawicieli rad miejskich Cieszyna i Czeskiego Cieszyna do udziału w Zespole Stałym ds. Współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna.	UP1, UP3

2	Opracowanie i wdrożenie transgranicznego systemu zarządzania kryzysowego.	UP9
3	Inwentaryzacja infrastruktury publicznej w obu miastach oraz stworzenie transgranicznego planu jej wspólnego wykorzystania i rozwoju (m.in. na cele sportowo-rekreacyjne, na cele rozwoju usług komunalnych np. transport publiczny, dostawy mediów, gospodarka odpadami) ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych.	UP7
4	Uruchomienie transgranicznej komunikacji publicznej pomiędzy obiema miastami.	UP5
5	Rozbudowa sieci ścieżek pieszo-rowerowych.	UP5
6	Przygotowanie i aktualizacja serwisu w mediach społecznościowych zawierającego informacje dla mieszkańców i turystów np. w zakresie możliwości wykorzystania infrastruktury obu miast (np. sportowo-rekreacyjnej), informacji o transporcie publicznym oraz informacji konsumenckiej.	UP10
7	Analiza możliwości uruchomienia placówki wychowania przedszkolnego kształcącej dzieci w dwóch językach i w dwóch kulturach.	UP6
Nr	Rezultaty	
1	Wzrost transgranicznego wykorzystania infrastruktury publicznej obu miast.	
2	Rozwój transgranicznych usług publicznych.	
3	Wzrost liczby transgranicznych inwestycji komunalnych i komercyjnych, a także publiczno-prywatnych.	
Nr	Odpowiedzialni za wdrożenie kierunków działań i projektów	
Miasto Cieszyn, Miasto Czeski Cieszyn, OLZA, RSTS Transgraniczna grupa robocza ds. współpracy instytucjonalnej i usług publicznych		

Źródło: opracowanie własne zgodnie z metodyką prac nad dokumentem opisaną w podrozdziale 1.

Tabela 13. Kierunki działań i projekty dotyczące współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w obszarze tematycznym: wymiana informacji

Nr	Kierunki działań - wymiana informacji	Zgodność z problemami i wyzwaniem opisanymi w tab. nr 3
1	Wspólne doskonalenie kompetencji i umiejętności kadry samorządowej w zakresie planowania i wdrażania przedsięwzięć transgranicznych oraz współpracy między instytucjami (np. staże w biurach po drugiej stronie granicy, udział w szkoleniach dotyczących przepisów prawa, wspólne wizje lokalne w terenie, wspólne kursy języka polskiego/czeskiego dla administracji samorządowej).	WI4, WI1, WI7, WI2
2	Zwiększenie zainteresowania mediów samorządowych (Wiadomości Ratuszowe, Cieszyńskie listy) oraz zachęcanie innych publicznych i komercyjnych do większego zainteresowania wydarzeniami po drugiej stronie granicy np. wydarzenia kulturalne.	WI6
3	Wzrost dostępności transgranicznej informacji o aktualnych wydarzeniach lokalnych dla mieszkańców Cieszyna i Czeskiego Cieszyna (wersja dwujęzyczna).	WI3
4	Intensyfikacja współpracy i wymiany informacji pomiędzy szkołami (dobre praktyki).	WI1

Nr	Projekty transgraniczne – wymiana informacji	Zgodność z problemami i wyzwaniami opisanymi w tab. nr 3
1	Przeprowadzenie badania potrzeb i preferencji mieszkańców Cieszyna / Czeskiego Cieszyna w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> – zapotrzebowania na informacje; – zapotrzebowania na korzystanie z różnego typu usług publicznych / komercyjnych / transportu i pozostałej infrastruktury po drugiej stronie granicy; – preferencji do co sposobu spędzania czasu po drugiej stronie granicy. 	WI5
2	Opracowanie i wdrożenie wspólnego systemu zbierania informacji o ruchu turystycznym, przedsiębiorczości, zdarzeniach niebezpiecznych itp.	WI7
3	Uruchomienie transgranicznego mobilnego serwisu informacyjnego dla mieszkańców obu miast, o aktualnych wydarzeniach lokalnych (wersja dwujęzyczna).	WI3
4	Wdrożenie budżetów obywatelskich uwzględniających działania na rzecz społeczności lokalnej obu miast.	WI5
Nr	Rezultaty	
1	Poprawa poziomu wiedzy lokalnego samorządu oraz społeczności lokalnej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna o działaniach realizowanych po drugiej stronie granicy.	
2	Wzrost uczestnictwa społeczności lokalnej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w działaniach realizowanych po drugiej stronie granicy oraz w korzystaniu z infrastruktury publicznej i komercyjnej.	
3	Poprawa stanu przygotowania oraz umiejętności i kompetencji kadr samorządowych do zarządzania obiema miastami w wymiarze transgranicznym.	
4	Rozwój wspólnego wizerunku obu miast.	
Nr	Odpowiedzialni za wdrożenie kierunków działań i projektów	
Miasto Cieszyn, Miasto Czeski Cieszyn, OLZA, RSTS Transgraniczna grupa robocza ds. wymiany informacji		

Źródło: opracowanie własne zgodnie z metodyką prac nad dokumentem opisaną w podrozdziale 1.

Tabela 14. Kierunki działań i projekty dotyczące współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w obszarze tematycznym: wspólna oferta i produkty turystyczne

Nr	Kierunki działań - wspólna oferta i produkty turystyczne	Zgodność z problemami i wyzwaniami opisanymi w tab. nr 3
1	Uporządkowanie i wzmocnienie transgranicznego systemu informacji kulturalnej i turystycznej dla mieszkańców i dla gości (działanie oparte o optymalizację istniejących systemów w Cieszynie i Czeskim Cieszynie).	PT1, PT3, PT6
2	Wykreowanie kluczowego transgranicznego produktu turystycznego, na który będą składały się pakiety atrakcji turystycznych z Cieszyna, Czeskiego Cieszyna i okolic (m.in. Archeopark Chotěbuz), adresowanych do różnych grup docelowych.	PT2, PT4, PT5
3	Rozwój dalszej oferty turystycznej opartej na brzegach rzeki Olzy oraz linii granicznej na Moście Przyjaźni jako unikalnych walorach turystycznych obu miast.	PT8

4	Stworzenie transgranicznego programu rozwoju turystyki opartego na ofercie publicznej i komercyjnej w obu miastach, włączenie przedsiębiorców do działań z zakresu promocji turystycznej obu miast.	PT7, PT10, PT11
Nr	Projekty transgraniczne - wspólna oferta i produkty turystyczne	Zgodność z problemami i wyzwaniem opisanymi w tab. nr 3
1	Rozwój sieci atrakcji turystycznych wykorzystujących motyw rzeki Olzy oraz linii granicznej na Moście Przyjaźni np. stworzenie mikro-muzeum (muzeum granicy: zbiór fotografii, elementy wirtualne, muzeum przyjaźni polsko-czeskiej: język, bajki, jedzenie, muzyka i sztuka) itp.	PT11, PT12, PT8
2	Umieszczenie przy trasach szybkiego ruchu prowadzących w kierunku granicy od strony Czech i Polski - tablic promujących atrakcje turystyczne w obu miastach.	PT4
3	Stworzenie z udziałem społeczności lokalnych obu miast wirtualnej mapy „Use it” adresowanej do turystów odwiedzających Cieszyn i Czeski Cieszyn.	PT12
4	Budowa kładki pieszo-rowerowej łączącej oba miasta i dobrze skomunikowanej z terenami rekreacyjnymi na obu brzegach Olzy.	PT9
5	Wdrożenie transgranicznej karty turysty (program lojalnościowy), uprawniającej do skorzystania ze zniżek w związku z korzystaniem z publicznej i komercyjnej oferty turystycznej.	PT12
6	Wdrożenie systemu audio przewodników i aplikacji mobilnych do samodzielnego zwiedzania obu miast (co najmniej język: polski, czeski i angielski).	PT11
7	Wdrożenie projektu „Szlakiem Cieszyńskiego tramwaju”.	PT13
Nr	Rezultaty	
1	Wydłużenie pobytów turystycznych.	
2	Wydłużenie sezonu turystycznego.	
3	Przyciągnięcie do obu miast nowych grup docelowych turystów z obu krajów.	
4	Wzrost rozpoznawalności turystycznej obu miast.	
5	Wzrost ruchu turystycznego.	
Odpowiedzialni za wdrożenie kierunków działań i projektów		
<p>Miasto Cieszyn, Miasto Czeski Cieszyn, OLZA, RSTS Destinační management turistické oblasti Těšínské Slezsko (Zarządzanie Destynacjami Obszaru Turystycznego Śląsk Cieszyński) (Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci, z.s. – Regionalna Rada ds. Rozwoju i Współpracy z siedzibą w Trzyńcu, z.s.) Transgraniczna grupa robocza ds. wspólnej oferty i produktów turystycznych</p>		

Źródło: opracowanie własne zgodnie z metodyką prac nad dokumentem opisaną w podrozdziale 1.

Tabela 15. Kierunki działań i projekty dotyczące współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w obszarze tematycznym: współpraca w zakresie społeczno-kulturalnym (w tym sportowym)

Nr	Kierunki działań - współpraca w zakresie społeczno-kulturalnym (w tym sportowym)	Zgodność z problemami i wyzwaniem opisanymi w tab. nr 3
1	Tworzenie przenikającej się i uzupełniającej infrastruktury rekreacyjno-sportowej w obu miastach (m.in. pętle rowerowe, basen, aquapark, przestrzenie rekreacyjne oraz sportowe dla rodzin z dziećmi, amfiteatr), form współpracy i ułatwień w korzystaniu ze wspólnej polsko-czeskiej oferty kulturalnej i sportowej (m.in. przez dzieci i młodzież z obu miast) oraz wspólnej oferty sportowej np. transgranicznych wydarzeń sportowych i transgranicznych sportowych lig uczniowskich.	KS4, KS9
2	Dalszy, systematyczny rozwój najważniejszych transgranicznych produktów z obszaru kultury takich jak np.: Przegląd filmowy „Kino na Granicy” czy Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Bez Granic”, „Noc Muzeów”, „Cieszyński Festiwal Jazzowy”.	KS5
3	Regularne opracowywanie przez samorządy obu miast wspólnego kalendarza imprez kulturalnych oraz sportowych - kontynuacja.	KS6
4	Zrewidowanie misji oraz zapisów w statutach samorządowych instytucji kultury pod kątem uspołnienia ich oferty oraz rozwoju współpracy transgranicznej.	KS4, KS6, KS10, KS12,
5	Opracowanie i wdrożenie programu transgranicznej edukacji kulturalnej dla dzieci i młodzieży z Cieszyna i Czeskiego Cieszyna.	KS1, KS3, KS2
Nr	Projekty transgraniczne - współpraca w zakresie społeczno-kulturalnym (w tym sportowym)	Zgodność z problemami i wyzwaniem opisanymi w tab. nr 3
1	Uruchomienie przez samorządy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna elektronicznych systemów informacji kulturalnej dla mieszkańców i przyjezdnych (w języku polskim i czeskim).	KS7
2	Uruchomienie polsko-czeskiego transgranicznego teatru ulicznego.	KS5
3	Opracowanie programu i podręcznika do polsko-czeskiej edukacji kulturalnej i regionalnej.	KS3
4	Produkcja makiety Wzgórza Zamkowego wraz ze Starówką Cieszyna i Czeskiego Cieszyna do celów edukacji kulturalnej dla mieszkańców i turystów.	KS1
5	Polsko-Czeska Sportowa Liga Młodzieży Szkolnej.	KS5, KS8
6	Digitalizacja archiwalnych zbiorów bibliotecznych znajdujących się na terenie Cieszyna i Czeskiego Cieszyna.	KS1
7	Wspólne kolonie oraz półkolonie dla polskich oraz czeskich uczniów z Cieszyna i Czeskiego Cieszyna.	KS1, KS11
Nr	Rezultaty	
1	Poprawa dostępności infrastruktury rekreacyjno-sportowej oraz kulturalnej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna dla mieszkańców obu miast.	
2	Wzrost rozpoznawalności transgranicznych produktów z obszaru kultury takich jak: Przegląd filmowy „Kino na Granicy” czy Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Bez Granic”, „Noc Muzeów”, „Cieszyński Festiwal Jazzowy”.	

3	Poprawa dostępności informacji o wydarzeniach kulturalnych i sportowych w Cieszynie i Czeskim Cieszynie dla mieszkańców obu miast.
4	Wzrost udziału mieszkańców obu miast w wydarzeniach kulturalnych i sportowych po obu stronach granicy.
5	Lepsza ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego Cieszyna i Czeskiego Cieszyna.
Odpowiedzialni za wdrożenie kierunków działań i projektów	
Miasto Cieszyn, Miasto Czeski Cieszyn, OLZA, RSTS Transgraniczna grupa robocza ds. współpracy w zakresie kulturalno-społecznym (w tym sportowym)	

Źródło: opracowanie własne zgodnie z metodyką prac nad dokumentem opisaną w podrozdziale 1.

Tabela 16. Kierunki działań i projekty dotyczące współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w obszarze tematycznym: wspólny marketing

Nr	Kierunki działań - wspólny marketing	Zgodność z problemami i wyzwaniem opisanymi w tab. nr 3
1	Integracja wizerunków obu miast związanych z realizacją działań transgranicznych poprzez wspólny logotyp.	WM2, WM7
2	Uspójnienie identyfikacji wizualnej obu miast.	WM1, WM3
3	Wypracowanie transgranicznego planu marketingowego (przygotowanie: transgraniczna grupa robocza ds. wspólnego marketingu).	WM1, WM2, WM3, WM4, WM5, WM6, WM7
Nr	Projekty transgraniczne – wspólny marketing	Zgodność z problemami i wyzwaniem opisanymi w tab. nr 3
1	Przeprowadzenie kampanii informacyjnej wśród mieszkańców Cieszyna i Czeskiego Cieszyna wyjaśniającej potrzebę i korzyści płynące z posiadania wspólnego logotypu oraz systemu identyfikacji wizualnej.	WM5, WM6
2	Zaprojektowanie wspólnego logotypu obu miast i księgi znaku określającej warunki jego zastosowania.	WM4
Nr	Rezultaty	
1	Wzrost świadomości społecznej na temat potrzeby rozwoju współpracy transgranicznej obu miast i ich dalszej integracji m.in. poprzez wspólny logotyp.	
2	Wzrost lokalnej i międzynarodowej rozpoznawalności obu miast.	
3	Kreowanie wspólnego wizerunku obu miast opartego na działaniach transgranicznych.	
Odpowiedzialni za wdrożenie kierunków działań i projektów		
Miasto Cieszyn, Miasto Czeski Cieszyn, OLZA, RSTS Transgraniczna grupa robocza ds. wspólnego marketingu		

Źródło: opracowanie własne zgodnie z metodyką prac nad dokumentem opisaną w podrozdziale 1.

5. Wdrażanie i monitoring strategii, harmonogram i źródła finansowania współpracy

Działania związane z wdrożeniem strategii zaplanowano w horyzoncie do 2025 roku. W tym okresie czasu, pomiędzy Cieszynem i Czeskim Cieszynem rozwijana będzie współpraca transgraniczna zmierzająca do osiągnięcia możliwie największego stopnia integracji obu miast, który umownie zawiera się w wizji: **Euromiasto Cieszyn - Czeski Cieszyn' 2025**. Użyte w wizji określenie „euromiasto” to symboliczny synonim rezultatów bardzo zaawansowanych procesów integracyjnych pomiędzy Cieszynem i Czeskim Cieszynem, które zostaną osiągnięte dzięki realizacji strategii.

Na rok 2022 zaplanowano śródkresową ewaluację strategii i jej ewentualną aktualizację, biorąc pod uwagę potencjalną zmianę uwarunkowań współpracy transgranicznej obu miast w kontekście rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński. Działanie to jest istotne m.in. z uwagi na rozpoczynającą się w roku 2020 nową perspektywę finansową Unii Europejskiej, co oznacza, że w 2022 roku prawdopodobnie będą już organizowane kolejne nabory wniosków m.in. do Programu INTERREG Czecho-Polska.

Uczestniczący w projekcie partnerzy zadeklarowali zgodnie, iż długoterminowym celem rozwoju współpracy transgranicznej pomiędzy Cieszynem i Czeskim Cieszynem jest dążenie do utworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej z udziałem obu miast oraz ich partnerów - stowarzyszeń OLZA i RSTS. Krok ten uzależniony jest jednak od szeregu czynników, m.in. celów i kierunków unijnej polityki dotyczącej warunków i form współpracy terytorialnej w perspektywie 2020+, sytuacji budżetowej obu miast i zmieniających się priorytetów ich rozwoju w kontekście polityki krajowej i regionalnej po obu stronach granicy.

Rys. 3. Główne etapy wdrażania strategii w horyzoncie do 2025 roku i w latach kolejnych

Źródło: opracowanie własne

W trakcie realizacji projektu partnerzy uzgodnili sposób wdrożenia nowego modelu współpracy transgranicznej obu miast. Na rys. 4 przedstawiono kluczowe komponenty modelu wdrażania strategii, określając kto będzie zaangażowany w jej wdrożenie (część „ludzie”), za co będzie odpowiedzialny (część „zadania”) oraz w jaki sposób będzie mógł to osiągnąć (część „procedury i narzędzia”).

Rys. 4. Komponenty modelu wdrażania strategii

Ludzie

- radni i kadra samorządowa Cieszyna i Czeskiego Cieszyna,
- partnerzy: przedstawiciele Euroregionu Śląsk Cieszyński,
- pozostali interesariusze: przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw, mediów oraz mieszkańców

Zadania

- organizacja wspólnych sesji tematycznych rad miejskich Cieszyna i Czeskiego Cieszyna,
- powołanie Zespołu Stałego ds. współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna,
- powołanie Pełnomocników ds. współpracy transgranicznej w obu miastach,
- powołanie transgranicznych grup roboczych i transgranicznych grup projektowych,
- uspołnienie dokumentów strategicznych obu miast,
- zabezpieczenie środków na wdrożenie strategii w obu miastach,
- pozyskanie do zaangażowania we wdrażanie strategii pozostałych interesariuszy,
- wdrażanie strategii: cele strategiczne, kierunki działań, projekty

Procedury i narzędzia

- radni podejmują uchwały dotyczące realizacji projektów transgranicznych i przeznaczają na ten cel środki w budżetach obu miast
- Zespół Stały ds. współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna podejmuje kluczowe decyzje dotyczące wdrażania strategii oraz ocenia postępy w jej realizacji
- Pełnomocnicy ds. współpracy transgranicznej w obu miastach planują, organizują, koordynują i monitorują bieżące działania wspólne, w tym pracę grup roboczych i grup projektowych oraz współpracują z innymi interesariuszami
- transgraniczne grupy robocze spotykają się regularnie i rozwijają współpracę w 6 wyznaczonych obszarach tematycznych
- transgraniczne grupy projektowe są odpowiedzialne za przygotowanie i wdrożenie poszczególnych wspólnych projektów

Źródło: opracowanie własne

Na rys. 5 przedstawiono schemat relacji międzyorganizacyjnych związanych z wdrażaniem strategii. Dotyczą one zarówno stosunków podległości i kooperacji, jak też procesów transgranicznej komunikacji międzyorganizacyjnej, która powinna odbywać się na bieżąco i równoległe w języku polskim oraz w języku czeskim.

Koncepcja współpracy transgranicznej pomiędzy Cieszynem i Czeskim Cieszynem będzie opierała się na nowym modelu wdrażania strategii, który przedstawia się następująco:

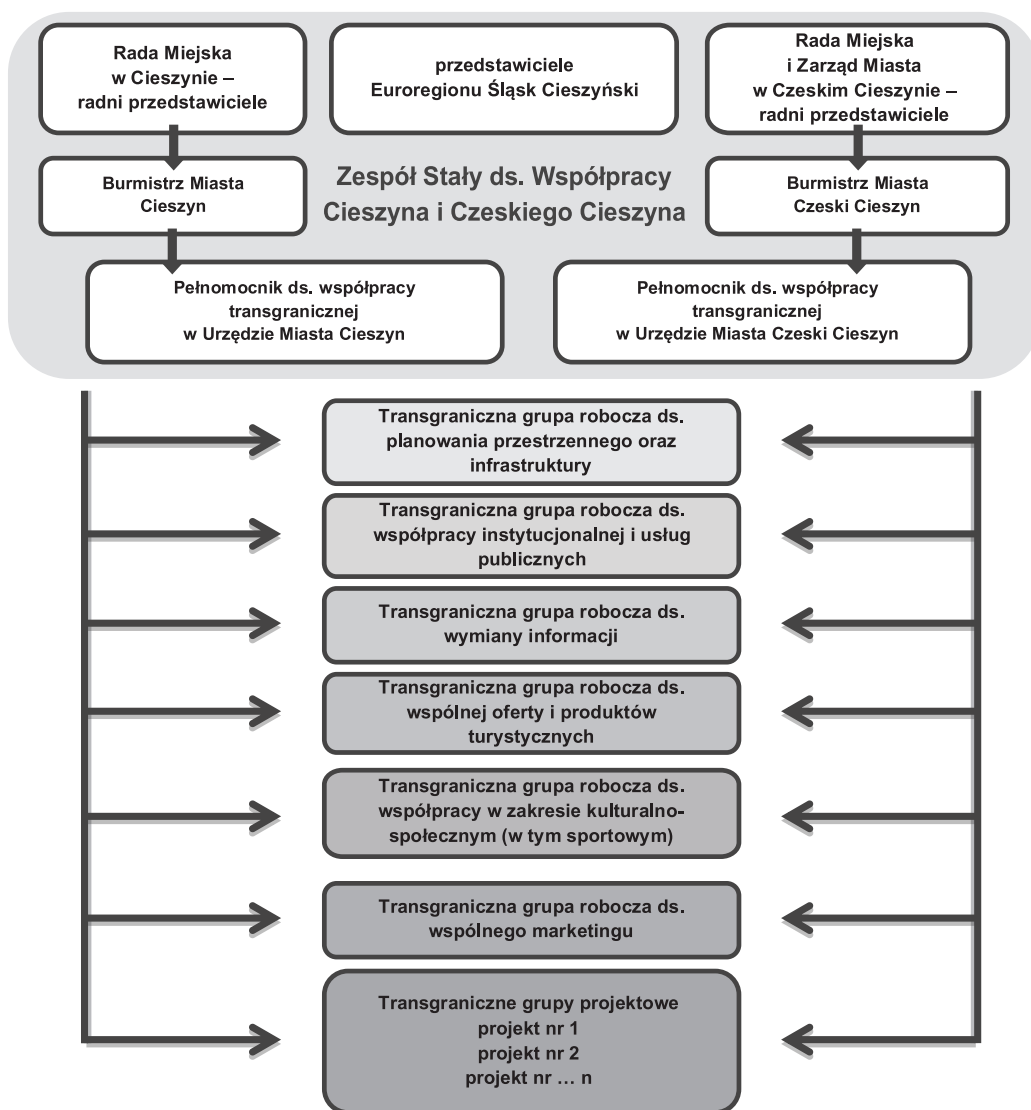
Powołany zostaje Zespół Stały ds. Współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, w skład którego wchodzi:

- radni reprezentujący Rady Miejskie Cieszyna i Czeskiego Cieszyna;
- Burmistrz Cieszyna i Burmistrz Czeskiego Cieszyna;
- przedstawiciele Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” w Cieszynie oraz Regionalnego Stowarzyszenia Współpracy Terytorialnej Śląska Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie;

- Pełnomocnicy ds. współpracy transgranicznej w Urzędzie Miasta Cieszyn i w Urzędzie Miasta Czeski Cieszyn.

Zespół Stały ds. Współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna zwoływany jest przez Przewodniczącego, nie rzadziej niż raz na pół roku. Przewodniczenie Zespołowi obejmują naprzemiennie co roku Burmistrz Cieszyna i Burmistrz Czeskiego Cieszyna.

Rys. 5. Komponenty modelu wdrażania strategii

Źródło: opracowanie własne

Członkowie Zespołu Stałego ds. Współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna realizują opisane niżej zadania.

Do zadań radnych uczestniczących w pracach Zespołu należy:

- organizacja wspólnych sesji tematycznych dla rad miejskich obu miast, dotyczących kierunków współpracy objętych niniejszą strategią;
- zabezpieczanie w budżetach obu miast środków na realizację strategii, - analiza propozycji projektów transgranicznych wynikających z niniejszej strategii i podejmowanie wymaganych uchwał, dotyczących ich realizacji;
- uchwalenie dokumentów strategicznych obu miast, uwzględniających założenia niniejszej strategii.

Do zadań Burmistrza Cieszyna i Burmistrza Czeskiego Cieszyna należy:

- współpraca z radami miejskimi Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w sprawie oddelegowania radnych do pełnienia funkcji członka Zespołu Stałego ds. Współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna;
- współpraca z władzami Euroregionu Śląsk Cieszyński w sprawie oddelegowania przedstawicieli do pełnienia funkcji członka Zespołu Stałego ds. Współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna;
- naprzemienne przewodniczenie pracom Zespołu Stałego ds. Współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna;
- powołanie Pełnomocników ds. współpracy transgranicznej oraz nadzór nad ich pracą;
- powołanie członków transgranicznych grup roboczych i transgranicznych grup projektowych;
- zainicjowanie i nadzór nad pracami zmierzającymi do uspołnienia dokumentów strategicznych obu miast;
- przedkładanie radom miejskim stosownych wniosków dotyczących realizacji projektów ujętych w strategii i zabezpieczenia środków na ten cel;
- podejmowanie decyzji we wszystkich sprawach związanych z wdrażaniem strategii.

Do zadań przedstawicieli Euroregionu Śląsk Cieszyński należy:

- angażowanie się w działania Zespołu Stałego ds. Współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna - zgodnie z kompetencjami Euroregionu Śląsk Cieszyński;
- uwzględnianie założeń strategii w innych dokumentach euroregionalnych i w prowadzonych działaniach.

Do zadań Pełnomocników ds. współpracy transgranicznej w Urzędzie Miasta Cieszyna i w Urzędzie Miasta Czeski Cieszyn należy:

- utrzymywanie stałego kontaktu pomiędzy obiema miastami m.in. poprzez cykliczne, cotygodniowe spotkania naprzemiennie w urzędach miejskich Cieszyna i Czeskiego Cieszyna;

- koordynowanie i monitorowanie działalności transgranicznych grup roboczych i transgranicznych zespołów projektowych;
- koordynowanie i monitorowanie wszystkich przedsięwzięć realizowanych wspólnie przez oba miasta;
- pozyskiwanie do współpracy we wdrażaniu strategii innych interesariuszy i utrzymywanie kontaktu z nimi;
- protokołowanie posiedzeń Zespołu Stałego ds. Współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna;
- podejmowanie działań związanych z ewaluacją strategii w roku 2022.

Członkiem transgranicznej grupy roboczej może być osoba powołana przez Burmistrza Cieszyna lub Burmistrza Czeskiego Cieszyna spośród grona wszystkich interesariuszy współpracy transgranicznej obu miast. Transgraniczna grupa robocza może liczyć od 6 do 12 członków. Przewodniczenie grupie obejmuje naprzemiennie przedstawiciel strony polskiej lub czeskiej, wskazany odpowiednio przez Burmistrza Cieszyna lub Burmistrza Czeskiego Cieszyna.

Powołane zostaną co najmniej transgraniczne grupy robocze do spraw:

- planowania przestrzennego oraz infrastruktury;
- współpracy instytucjonalnej i usług publicznych;
- wymiany informacji;
- wspólnej oferty i produktów turystycznych;
- współpracy w zakresie kulturalno-społecznym;
- wspólnego marketingu.

Do zadań transgranicznych grup roboczych należy bieżące uzgadnianie wspólnych działań obu miast w opisanych wyżej zakresach, w tym uszczegółowienie tematyki projektów transgranicznych planowanych do realizacji oraz podejmowanie innych działań, które wiążą się z wdrożeniem strategii w danym obszarze tematycznym.

Posiedzenia grup odbywają się naprzemiennie w obu miastach, przynajmniej raz na kwartał i są zwoływane oraz protokołowane przez przewodniczących.

Członkiem transgranicznego zespołu projektowego może być osoba powołana przez Burmistrza Cieszyna lub Burmistrza Czeskiego Cieszyna spośród grona wszystkich interesariuszy współpracy transgranicznej obu miast. Transgraniczny zespół projektowy może liczyć od 6 do 12 członków. Przewodniczenie grupie obejmuje przedstawiciel lidera projektu, wskazany odpowiednio - przez Burmistrza Cieszyna lub Burmistrza Czeskiego Cieszyna.

Do zadań transgranicznych zespołów projektowych należy planowanie, przygotowywanie do realizacji, organizowanie, wdrażanie i monitorowanie projektów transgranicznych realizowanych wspólnie przez Cieszyn i Czeski Cieszyn.

Posiedzenia transgranicznych zespołów projektowych organizowane są naprzemiennie w obu miastach z częstotliwością, jakiej wymaga dany projekt. Posiedzenia są zwoływane oraz protokołowane przez przewodniczącego.

Finansowanie projektów transgranicznych obu miast odbywać się będzie zasadniczo w oparciu o środki zabezpieczone w budżetach Cieszyna i Czeskiego Cieszyna na następujące cele:

- wynagrodzenie Pełnomocników ds. współpracy transgranicznej w Urzędzie Miasta Cieszyn i w Urzędzie Miasta Czeski Cieszyn;
- koszty organizacyjne dotyczące regularnych spotkań transgranicznych grup roboczych i transgranicznych zespołów projektowych;
- zabezpieczenie wkładów własnych do projektów transgranicznych współfinansowanych ze środków zewnętrznych m.in. z Programu INTER-REG Czechy-Polska;
- zabezpieczenie środków na realizację projektów transgranicznych finansowanych samodzielnie przez oba miasta;
- zabezpieczenie środków na inne uzgodnione wspólnie cele.

Z uwagi na kończącą się perspektywę unijną 2014-2020 i brak szczegółowych informacji na temat kierunków finansowania projektów krajowych i transgranicznych po roku 2020, zaleca się, aby temat finansowania poszczególnych kierunków działań i projektów był podejmowany w sytuacji, gdy:

- będą już znane priorytety w programach operacyjnych i programach transgranicznych po roku 2020;
- zawarte w strategii projekty zostaną zweryfikowane i uszczegółowione przez transgraniczne grupy robocze i transgraniczne zespoły projektowe.

Podsumowanie

Opracowana strategia jest jednym z nielicznych dokumentów strategicznych o charakterze transgranicznym, które dotyczą bilateralnej współpracy tzw. miast podzielonych. Prace nad tym dokumentem koncentrowały się wokół działań i projektów, które planują wspólnie wdrażać Cieszyn i Czeski Cieszyn we współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z siedzibą w Cieszynie i Regionalnym Stowarzyszeniem Współpracy Terytorialnej Śląska Cieszyńskiego z siedzibą w Czeskim Cieszynie oraz innymi interesariuszami.

W strategii zdefiniowano nie tylko kluczowe problemy i wyzwania we współpracy transgranicznej obu miast, ale przede wszystkim określono wychodzące im naprzeciw wspólne działania i projekty, których celem jest doprowadzenie do pogłębienia stopnia integracji i urzeczywistnienie wizji współpracy: *Euromiasto Cieszyn-Czeski Cieszyn 2025*.

Bardzo wartościowym rezultatem prac nad strategią jest utworzenie wspólnej, transgranicznej platformy współpracy instytucjonalnej obu miast i partnerów regionalnych, która będzie funkcjonowała w oparciu o Zespół Stały ds. Współpracy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, a także polsko-czeskie transgraniczne grupy tematyczne i grupy projektowe.

Opracowana strategia dostarcza efektywnych narzędzi i mechanizmów rozwijających współpracę transgraniczną pomiędzy Cieszynem i Czeskim Cieszynem, a także wyznacza horyzont oceny zaplanowanych do realizacji działań, wskazując jako kolejny etap integracji - utworzenie Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej skupiającego oba miasta i ich partnerów regionalnych.

STRATEGIE PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČESKÉHO TĚŠÍNA A CIESZYNA V KONTEXTU ROZVOJE EUROREGIONU TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO

Český Těšín / Cieszyn, srpen 2019

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt je spolufinancován Evropskou unií z prostředků Evropského fondu
pro regionální rozvoj - Program Interreg V-A Česká republika – Polsko

Zadavatelé:

Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska
se sídlem v Českém Těšíně

Sdružení rozvoje a regionální spolupráce „Olza“
se sídlem v Cieszyně

Datum zpracování: srpen 2019

Zhotovitelé:

Kreatus sp. z o.o.
43-300 Bielsko-Biała, 11 Listopada 60-62
www.kreatus.eu

KREATUS

Akademia WSB
41-300 Dąbrowa Górnicza, ul. Cieplaka 1C
www.wsb.edu.pl

Akademia WSB

Autoři:

dr Joanna Kurowska-Pysz
ing. Marian Razima
dr inż. Łukasz Wróblewski

Konzultace:

Tomáš Balcar
Gabriela Hřebačková
Renata Karpińska
Bogdan Kasperek
Petra Mitrengová
Marek Olszewski
Pavel Peč
Gabriela Staszkiwicz
Experti

Úvod

Zpracovaná strategie je klíčovým výsledkem spolupráce měst Českého Těšína, Cieszyna a Regionálního sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska se sídlem v Českém Těšíně (dále jen RSTS) a Sdružení rozvoje a regionální spolupráce „Olza“ se sídlem v Cieszyně (dále jen OLZA) a v rámci projektu „Český Těšín/Cieszyn INEurope“. Tento projekt partneři realizovali v letech 2018-2019 a jeho účelem bylo zpracování strategického dokumentu umožňujícího vytvoření funkčního prostoru pro společenské soužití, kulturní život a lepší vzájemné poznávání společnosti Českého Těšína a Cieszyna. Umožní to ještě lépe využít fenomén tzv. rozděleného města, zviditelnit hodnoty řeky Olše a unikátní motiv hranice, který je symbolicky přítomen na mostě Družby, jako prvek krystalizující společenskou, prostorovou a funkční strukturu obou měst.

Důležitým prvkem tohoto dokumentu je harmonogram realizace hlavních etap strategie určující další aktivity nezbytné pro posílení spolupráce Českého Těšína a Cieszyna, a to za podpory regionálních partnerů smlouvy s názvem „Euroregion Těšínské Slezsko“. Široký rozsah společných aktivit představený ve strategii nejenže uspořádává klíčové oblasti spolupráce, ale také jim udává nový organizační rozměr, čímž prohlubuje integraci Českého Těšína a Cieszyna, a to především integraci v následujících oblastech: územního plánování, institucionální spolupráce a veřejných služeb; výměny informací; kultury, sportu a společenského dění, turistické nabídky a společného marketingu.

Dosažení tohoto výsledku by nebylo možné, aniž by v projektu nebyl uplatněn inovativní odborný přístup, tj. vytvoření společné přeshraniční platformy pro institucionální spolupráci obou měst a regionálních partnerů, která funguje za podpory odborníků zastupujících tematické oblasti klíčové pro spolupráci. Hlavním úkolem pracovních skupin setkávajících se v rámci platformy bylo zapojit se do procesu přípravy strategie sloužící k vytvoření společného a funkčního městského prostoru v sociálním a kulturním pojetí.

Analytická část dokumentu identifikuje základní problémy a výzvy stojící před městy v kontextu rozvoje přeshraniční spolupráce a jeho návrhová část obsahuje popis mise, vize, strategických cílů, směrů společných aktivit a projektů z nich vyplývajících, a také předkládá způsob implementace strategie založený na novém mechanismu spolupráce.

Obsah

Úvod	43
1. Metodika zpracování dokumentu	46
2. Analýza a vyhodnocení podmínek, problémů a výzev týkajících se budoucí přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna a jejich regionálních partnerů	47
2.1. Závěry z analýzy strategických dokumentů v klíčových oblastech přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna	47
2.1.1 Tematická oblast: územní plánování, město Cieszyn	47
2.1.2 Tematická oblast: územní plánování, město Český Těšín	47
2.1.3 Tematická oblast: institucionální spolupráce a veřejné služby, město Cieszyn.....	48
2.1.4 Tematická oblast: institucionální spolupráce a veřejné služby, město Český Těšín	48
2.1.5 Tematická oblast: výměna informací, město Cieszyn	48
2.1.6 Tematická oblast: výměna informací, město Český Těšín	49
2.1.7 Tematická oblast: výměna informací, město Český Těšín a Cieszyn	49
2.1.8 Tematická oblast: společná nabídka a turistické produkty, město Cieszyn	49
2.1.9 Tematická oblast: společná nabídka a turistické produkty, město Český Těšín	49
2.1.10 Tematická oblast: společná nabídka a turistické produkty, město Český Těšín a Cieszyn	50
2.1.11 Tematická oblast: spolupráce v kulturně-společenské oblasti (včetně oblasti sportu), město Cieszyn	50
2.1.12 Tematická oblast: spolupráce v kulturně-společenské oblasti (včetně oblasti sportu), město Český Těšín	50
2.1.13 Tematická oblast: spolupráce v kulturně-společenské oblasti (včetně oblasti sportu), město Český Těšín a Cieszyn	51
2.1.14 Tematická oblast: společný marketing, město Cieszyn	51
2.1.15 Tematická oblast: společný marketing, město Český Těšín	51
2.1.16 Shrnutí	26
2.2. Analýza tematických oblastí spolupráce Českého Těšína a Cieszyna a jejich regionálních partnerů v rámci přeshraničních projektů	52

2.3. Problémy a výzvy týkající se budoucí přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna a jejich regionálních partnerů	57
3. Vize a mise týkající se přeshraniční spolupráce měst: Český Těšín a Cieszyn v kontextu rozvoje Euroregionu Těšínské Slezsko	61
4. Strategické cíle týkající se přeshraniční spolupráce měst: Český Těšín a Cieszyn v kontextu rozvoje Euroregionu Těšínské Slezsko, směry aktivit a společné projekty	63
5. Realizace a monitoring strategie, harmonogram a zdroje financování spolupráce	71
Shrnutí	77

1. Metodika zpracování dokumentu

Podle projektové žádosti bylo cílem projektu „Český Těšín/Cieszyn INEurope“ zpracování střednědobé strategie umožňující vytvořit v Českém Těšíně a Cieszyně funkční prostor pro společenské soužití, kulturní život a vzájemné poznávání na bázi přeshraniční platformy pro spolupráci samospráv a euroregionu.

V rámci projektu byly naplánovány dvě klíčové aktivity přispívající k vytvoření strategie pro přeshraniční spolupráci měst Český Těšín a Cieszyn do roku 2025. Jednalo se o:

1. Networking založený na společné přeshraniční platformě pro institucionální spolupráci měst a jejich regionálních partnerů.
2. Dvě studijní návštěvy rozdělených měst: Słubice/Frankfurt nad Odrou a Gorizia/Nova Gorica.

Platforma funguje na bázi modelu pracovních skupin s využitím odborného přístupu založeného na výstupech z workshopů. V rámci práce na tvorbě strategie se v jednotlivých pracovních skupinách uskutečnily tematické workshopy:

- spolupráce v kulturně-společenské oblasti (včetně oblasti sportu) (07.11.2018),
- společná nabídka a turistické produkty (10.12.2018),
- výměna informací (13.02.2019),
- společný marketing (13.03.2019),
- institucionální spolupráce a veřejné služby (18.03.2019),
- územní plánování (16.04.2019)

V rámci procesu zpracování strategie byla využita dobrá praxe vyplývající ze studijních návštěv v tzv. „rozdělených městech“. Během studijní návštěvy ve Słubicích a Frankfurtu nad Odrou (4. - 5. 4. 2019) byly analyzovány mj. mechanismy přeshraničního poskytování komunálních služeb (např. veřejné dopravy) a přeshraniční řešení týkající se společné propagace obou měst. Návštěva v Gorizii a Nové Gorici (23. - 25. 6. 2019) zase poskytla zajímavé inspirace na téma institucionálních řešení, na nichž může být založena přeshraniční spolupráce tzv. „rozdělených měst“.

Doplněním závěrů a doporučení formulovaných během setkání pracovních skupin v rámci platformy pro institucionální spolupráci a také dobré praxe identifikované během studijních návštěv byly výsledky intelektuální práce česko-polského týmu zodpovědného za zpracování strategie. Pomocí metody desk research byla provedena analýza strategických dokumentů, předchozích výzkumných dokumentů a přeshraničních projektů a mikroprojektů realizovaných v obou městech, a následně byly identifikovány problémy a výzvy důležité z hlediska prohlubování integrace Českého Těšína a Cieszyna. Pomocné byly rovněž tematické listy připravené polskými a českými odborníky obsahující popis zjištěných problémů a navrhované způsoby jejich řešení.

V další části práce na strategii probíhala pravidelná pracovní setkání partnerů projektu a česko-polského týmu zodpovědného za zpracování dokumentu.

Přidanou hodnotou projektu byly mezinárodní workshopy věnované mechanismům spolupráce rozdělených měst v podobě euro-city, které dne 1. 4. 2019 vedli výzkumní pracovníci z Univerzity v Extremaduře (Španělsko) a Polytechniky v Portalegre (Portugalsko) ve spolupráci s česko-polským týmem zodpovědným za zpracování strategie.

Obr. 1. Metodika zpracování strategie

Zdroj: vlastní zpracování

2. Analýza a vyhodnocení podmínek, problémů a výzev týkajících se budoucí přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna a jejich regionálních partnerů

2.1 Závěry z analýzy strategických dokumentů v klíčových oblastech přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna

Za účelem zjištění, v jaké míře a tematickém rozsahu je problematika přeshraniční spolupráce zakotvena v aktuálních strategických dokumentech týkajících se Českého Těšína a Cieszyna, byl vyhotoven následující přehled vybraných dokumentů na lokální a regionální úrovni. Závěry z analýzy byly představeny zvlášť pro Český Těšín a Cieszyn v rámci každé oblasti přeshraniční spolupráce.

2.1.1 Tematická oblast: územní plánování, město Cieszyn

Klíčovým dokumentem je v tomto smyslu Studie podmínek a směrů územního plánování města Cieszyn. Zpracovávají jsou rovněž místní územní plány. Odkazy na přeshraniční spolupráci se vyskytují rovněž mj. v Obecním programu revitalizace města Cieszyn do roku 2026. Přeshraniční spolupráce na všeobecné úrovni se objevuje rovněž v regionálních dokumentech. Chybí dokument, který by spolupráci obou měst v této oblasti formalizoval.

2.1.2 Tematická oblast: územní plánování, město Český Těšín

Klíčovým dokumentem v oblasti územního plánování je Územní plán Český Těšín. Jeho naplňování je analyzováno ve čtyřletých intervalech formou zprávy o uplat-

ňování územního plánu. Přeshraniční spolupráce v oblasti územního plánování je řešena strategickým dokumentem Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje. Pro potřeby územního plánování, strategického plánování a rozhodování na území města slouží dílčí dokumenty zaměřené na konkrétní územní prvky - Studie sídelní zeleně nebo Program regenerace Městské památkové zóny Český Těšín na období 2016-2021.

2.1.3 Tematická oblast: institucionální spolupráce a veřejné služby, město Cieszyn

Cieszyn se nachází na rozcestí mezinárodních dopravních tahů vedoucích do České republiky a na Slovensko. Klíčovou dopravní síť doplňují regionální a místní silniční tahy. Město disponuje širokou vodovodní, kanalizační a teplárenskou soustavou. Klíčové problémy jsou následující: nedostatečná síť silnic a jejich nízký standard, rostoucí intenzita provozu a nedostačující počet parkovacích míst, znečištění ovzduší (smog), odpadové hospodářství. V Cieszyně chybí investiční pozemky. Mnoho bývalých průmyslových a degradovaných objektů přišlo o svou funkci a chátrá. Stav veřejné infrastruktury, včetně té nacházející se u Olše, se zlepšuje mj. díky přeshraničním projektům takovým jako např. Zahrada dvou břehů. Na změny infrastruktury Cieszyna má vliv rovněž suburbanizace, depopulace a přeshraniční spolupráce.

2.1.4 Tematická oblast: institucionální spolupráce a veřejné služby, město Český Těšín

V oblasti strategického plánování je velký důraz kladen na dopravní infrastrukturu, modernizaci a rekonstrukci objektů občanské vybavenosti, městskou zeleň a veřejná prostranství, volnočasové areály, podporu hospodárného a ekologického nakládání s odpady. Ve vazbě na výrobní činnost a podporu zaměstnanosti je nezbytná podpora rozšíření průmyslové zóny a budování navazující infrastruktury. Z hlediska sociálních služeb je klíčové zaměření se na rozvoj služeb pro seniory, práci s mládeží a volnočasové aktivity pro rodiny s dětmi. Dokument neobsahuje odkazy na přeshraniční spolupráci.

2.1.5 Tematická oblast: výměna informací, město Cieszyn

Přeshraniční výměna informací má posloužit ke společnému programování rozvoje a posilování občanské společnosti, a také zpřístupňování určitých informací odpovídajícím skupinám, např. turistům nebo podnikatelům. V Cieszyně jsou velmi dobře rozvinuté internetové portály informující o místních událostech a samosprávním tisku (Wiadomości Ratuszowe – Radniční zprávy), které takové informace publikují. Největší pokrok v oblasti výměny informací mezi Cieszynem a Českým Těšínem je viditelný ve sféře kulturní a turistické nabídky obou měst. Přesto chybí stálý monitoring např. přeshraničního cestovního ruchu. Průběžná výměna informací mezi samosprávami obou měst probíhá v situacích, které to bezprostředně vyžadují, na fóru Euroregionu Těšínské Slezsko a mezi partnery různých přeshraničních projektů.

2.1.6 Tematická oblast: výměna informací, město Český Těšín

Oblast výměny informací nabízí pro obě hraniční města široké možnosti pro spolupráci. Vzájemná poloha obou měst, společná historie, jazyk, tradice a kultura představují významný potenciál pro rozvoj v různých oblastech života. Prostřednictvím výměny informací v různých oblastech lze dosáhnout konsensu v rozdílných přístupech řešení daného problému na obou stranách hranice. Výměna informací pozitivně přispívá ke sdílení dobrých praktik a vzájemnému předávání zkušeností, což vede k obohacení života v obou příhraničních městech.

2.1.7 Tematická oblast: výměna informací, město Český Těšín a Cieszyn

Dosud měla výměna informací mezi městy příležitostnou povahu vyplývající z realizovaných úkolů mj. v rámci přeshraničních projektů. Kromě společných aktivit v oblasti kultury (např. přeshraniční kalendář kulturních akcí) v jiných tematických oblastech taková spolupráce neprobíhala. Ve strategickém dokumentu „Program pro kulturu Českého Těšína a Cieszyna“ je uvedeno, jak by výměna informací mezi oběma městy měla vypadat v budoucnosti.

2.1.8 Tematická oblast: společná nabídka a turistické produkty, město Cieszyn

Strategické dokumenty uvádějí, že rozvoj cestovního ruchu by měl být jedním z klíčových směrů využití potenciálu Cieszyna. Odůvodňuje to výjimečnost turistických hodnot, např. unikátní poloha u hranice, která je rovněž svého druhu „turistickým objektem“. Městu však chybí výrazná turistická nabídka. Ačkoliv dobře funguje turistický informační systém, chybí atrakce, které by turistu zdržely na delší dobu a prodloužily turistické pobyty (v současné době dominuje nákupní a tranzitní turistika). Problémem je nedostatečná ubytovací a gastronomická kapacita a malý počet parkovacích míst. Město má slabou dostupnost, pokud se jedná o veřejnou hromadnou dopravu. Dominuje automobilový cestovní ruch, avšak mnoho příjezdových a místních komunikací vyžaduje opravu. Zlepšení kvality ovzduší je nezbytnou aktivitou podmiňující rozvoj turistické nabídky. Velmi pozitivní vliv na cestovní ruch mají přeshraniční projekty realizované společně s Českým Těšínem. Přeshraniční aktivity obou měst jsou soustředěny převážně kolem pobřežní linie Olše nebo poblíž řeky a týkají se především rozvoje rekreační infrastruktury a infrastruktury podporující rozvoj kultury ve spojení s exponováním prvků souvisejících s tradicí a kulturou (mj. projekty: Těš se Těšínem, Sportovní lávka, Revitalpark, Sportpark či Open Air Museum).

2.1.9 Tematická oblast: společná nabídka a turistické produkty, město Český Těšín

Pro rozvoj v oblasti cestovního ruchu je klíčová poloha měst Český Těšín a Cieszyn, tj. na hranici dvou států. To je dále umocněno rovněž blízkostí hranic se Slovenskem. Města mají společnou historii, která však byla narušena rozdělením dříve jednoho města a dalším politickým vývojem. Přesto se zde zachoval velký

potenciál historické a kulturní tradice – společného dědictví. V širším kontextu je pro oblast společná průmyslová historie, lidová kultura, přírodní bohatství (Beskydy), ale i znečištěné životní prostředí. Možnost spolupráce v oblasti cestovního ruchu je velmi široká a pestrá. Rozdělujícím a zároveň sjednocujícím prvkem jsou řeka Olše a jazyk, resp. nářečí. Z hlediska společné historie (včetně novodobé) je zde potenciál v oblasti historických památek (Wzgórze Zamkowe) a prezentace historie (muzea), průmyslových památek (tiskařství), včetně významných staveb a ojedinělých historických prvků (vlakové nádraží, tramvaj). S ohledem na bohatou lidovou kulturu nabízí silný potenciál oblast gastronomie (pivovarnictví, regionální kuchyně, certifikované regionální produkty), dále pak oblast kultury (řešeno v rámci dokumentu samostatně). V rámci širšího okolí měst Český Těšín a Cieszyn se jako nejvýznamnější jeví přírodní bohatství Slezských Beskyd s možností pestrého turistického i sportovního využití. Protikladem je pak zhoršené životní prostředí, které je však nezbytné řešit i na regionální úrovni.

2.1.10 Tematická oblast: společná nabídka a turistické produkty, město Český Těšín a Cieszyn

Společné aktivity v oblasti cestovního ruchu a kultury jsou nejdynamičtěji rozvíjející se sférou přeshraniční spolupráce obou měst adresované návštěvníkům Těšínského Slezska a obyvatelům pohraničí. V této oblasti města Český Těšín a Cieszyn realizovaly již mnoho společných projektů jako jsou např. „Těš se Těšínem – Zahrada dvou břehů“, REVITALPARK, SPORTMOST, Info Tessin, Infotessin II či Open Air Museum. Dosud však nevznikl soudržný přeshraniční plán turistických aktivit, ale odkazy na tuto oblast, ve spojení s oblastí kultury, byly zakotveny ve strategickém dokumentu „Program pro kulturu Českého Těšína a Cieszyna“.

2.1.11 Tematická oblast: spolupráce v kulturní a společenské oblasti (včetně oblasti sportu), město Cieszyn

Strategické dokumenty týkající se města, okresu a vojvodství zdůrazňují roli kultury a sportu v sociálním rozvoji. Větší význam se však připisuje kultuře spojené s uspokojováním sociálních potřeb, rozvojem turistické nabídky regionu a využitím jeho historického dědictví. Významným potenciálem pro rozvoj kultury v Cieszyně je mj. velmi vysoká aktivita místní společnosti, která se na tvorbě kultury podílí (např. nevládní organizace, amatérští umělci apod.), a velký počet přeshraničních projektů věnovaných této tematice, které realizují příjemci z Cieszyna (nejen místní samospráva a jí podléhající instituce) s českými partnery mj. z Českého Těšína.

2.1.12 Tematická oblast: spolupráce v kulturně-spoolečenské oblasti včetně oblasti sportu), město Český Těšín

Ve strategických dokumentech týkajících se Českého Těšína a regionu je stejná pozornost věnována kultuře a sportu. Strategie rozvoje města zdůrazňuje potřebu spolupráce s Cieszynem v oblasti kultury a uvádí konkrétní projekty, které k tomu slouží. Investice týkající se zajištění sportovně-rekreační nabídky na vysoké úrovni pro obyvatele Českého Těšína jsou rovněž spojovány s potenciálem

sousedních obcí (např. cyklostezka Český Těšín – Archeopark Chotěbuz). Ve strategii rozvoje regionu je kultura uváděna jako jeden z určujících faktorů moravskoslezského regionu a tomuto cíli je podřazena řada projektů (žádný z nich se ovšem netýká Českého Těšína). Koncepce rozvoje kultury v regionu zohledňuje Těšínské divadlo a Muzeum Těšínska jako důležité instituce utvářející kulturní a společenský život. Ve vizi rozvoje kultury byla zdůrazněna potřeba zajištění její dostupnosti pro všechny věkové kategorie, posílení postavení amatérských umělců, zajištění péče o tradici a kulturní dědictví, zlepšení dostupnosti turistických informací a zvýšení kvality služeb v oblasti kultury – tyto aktivity korespondují s rozsahem spolupráce mezi Českým Těšínem a Cieszynem.

2.1.13 Tematická oblast: spolupráce v kulturně-spoločenské oblasti (včetně oblasti sportu), město Český Těšín a Cieszyn

Program pro kulturu Českého Těšína a Cieszyna je prvním společným strategickým dokumentem obou měst, který syntetickým a dlouhodobým způsobem určuje směry společných kulturních aktivit a doporučuje k realizaci projekty v oblasti kultury. Program vznikl za účelem uspořádání mnoha společných aktivit, které jsou realizovány nejen samosprávnými územními celky a organizacemi jimi zřizovanými či zakládanými, ale také mj. nevládními organizacemi a komerčními subjekty. Dosud podobný dokument nebyl zpracován v oblasti jiných sociálních aktivit, které mohou mít přeshraniční povahu, týkajících se např. sportu.

2.1.14 Tematická oblast: společný marketing, město Cieszyn

Soudržnost vizuálního informačního systému ve městě je tématem zapadajícím do nejméně několika tematických oblastí, mj. do cestovního ruchu, územního plánování a spolupráce samosprávy s různými skupinami zainteresovaných osob a subjektů, které by rovněž měly respektovat pokyny týkající se propagačních aktivit ve prospěch města a budování jeho image. Ve strategických dokumentech je toto téma popsáno obecně, chybí odkaz na nutnost rozšíření soudržného přeshraničního image měst Český Těšín a Cieszyn, a také na jiné aspekty spolupráce obou měst v oblasti marketingu.

2.1.15 Tematická oblast: společný marketing, město Český Těšín

V obou výše popsaných strategických dokumentech nalezneme výrazný odkaz k potřebě zintenzivnění spolupráce mezi Českým Těšínem a Cieszynem v rámci ESÚS TRITIA a širší česko-polsko-slovenské spolupráce. Tyto aktivity by měly přispět k odstranění rozdílů a předsudků, a zároveň k prohloubení přeshraniční spolupráce. Jedním ze směrů přeshraničních aktivit by měla být společná propagace.

2.2 Analýza tematických oblastí spolupráce Českého Těšína a Cieszyna a jejich regionálních partnerů v rámci přeshraničních projektů

Níže jsou uvedeny nejdůležitější informace charakterizující přeshraniční projekty za účasti Českého Těšína a Cieszyna a jejich regionálních partnerů a jiných subjektů z obou částí Euroregionu Těšínské Slezsko.

V období od roku 2004 do roku 2018 obě města a organizace jimi zřizované či zakládané společně realizovaly 23 přeshraničních projektů, a to:

- v oblasti cestovního ruchu - 15 projektů;
- v oblasti kultury a sportu - 15 projektů;
- v oblasti výměny informací - 16 projektů;
- v oblasti grafické vizualizace - 5 projektů;
- v oblasti infrastruktury - 8 projektů;
- v oblasti územního plánování - 3 projekty.

Prezentovaná data poukazují na několik dominantních oblastí přeshraniční spolupráce:

- výměna informací (jako nedílný prvek přeshraniční spolupráce);
- kultura a sport;
- cestovní ruch.

Přeshraniční projekty s touto tematikou jsou nejčastěji realizovány místními samosprávami Českého Těšína a Cieszyna s organizacemi jimi zřizovanými či zakládanými a také jinými partnery přeshraniční spolupráce, mj. nevládními organizacemi a vysokými školami. V těchto oblastech tak můžeme hovořit o dobře rozvinutých přeshraničních vztazích, čehož výsledky jsou viditelné mj. ve výstupu projektů představených níže.

Tabulka 1. Vybrané přeshraniční projekty realizované městem Český Těšín a městem Cieszyn se svými organizačními složkami v letech 2004-2019

P.č.	Název projektu	Rozsah
1	<i>Těš se Těšínem – Zahrada dvou břehů / Ciesz się Cieszynem - Ogród dwóch brzegów 2006 – 2007</i>	Projekt předpokládal přípravu společné polsko-české koncepce využití prostoru podél řeky Olše na jejich obou stranách, zahrnující: strategii rozvoje oblastí a urbanistickou studii. Cílem projektu byla likvidace negativních důsledků rozdělení města v roce 1920, a to prostřednictvím vytvoření nového centra obou měst na nábřeží Olše v Českém Těšíně a Cieszyně. Výsledkem tohoto projektu byly další přeshraniční projekty obou měst: Zahrada dvou břehů, Revitalpark, SportPark a SportMost.

2	REVITALPARK 2010	Revitalizace dvou parků, obnova kulturního dědictví, úprava nábřeží a modernizace Podzámčí, ul. Zámecké, Zámeckého vrchu (na polské straně), hraničního mostu Družba (spojující obě strany) a vytvoření repliky původní kavárny a multifunkční budovy Avion (na české straně). Zatraktivnění zelených městských ploch a obou prostor hranice pro využití volného času obyvatel i návštěvníků. Vytvoření podmínek pro sblížení a pochopení dvou národů.
3	SportPark - Sportovní sady / SportPark - Park Sportowy 2009-2012	Součást většího projektu Zahrada obou břehů, který spočívá ve vybudování přeshraničního turisticko-rekreačního centra pro obě města na nábřežích Olše v Českém Těšíně a Cieszyně. Revitalizace a rozšíření parků: parku Pod Wałką v Cieszyně a parku Adama Sikory v Českém Těšíně, které se nacházejí u hraniční řeky Olše. Výstavba stezek pro pěší a cyklisty, přizpůsobení parků rekreačním účelům, modernizace kempu, modernizace kajakařské zátoky, výstavba hřišť, výstavba parkoviště.
4	SPORTMOST - Sportovní lávka / SPORT MOST - MOST SPORTOWY 2010-2012	Součást pilotního projektu Těš se Těšínem - Zahrada dvou břehů. Tato lávka se stala komunikačním uzlem v rekreačně-sportovních oblastech měst Českého Těšína a Cieszyna, které byly v minulosti málo využívány. Lávka se smíšeným provozem pro pěší a cyklisty propojila stávající nábřeží, parky, aleje, sportoviště a kemp Olza. Projekt demonstruje možnosti, které vznikly díky vytvoření Schengenského prostoru.
5	Zahrada dvou břehů 2013-2015 / Ogród Dwóch Brzegów 2013-2015	Další etapa realizace pilotního projektu Zahrada dvou břehů v Českém Těšíně a Cieszyně (r. 2007). Propojení těchto revitalizovaných oblastí pěšími a cyklistickými trasami podél řeky Olše v Al. Jana Łyska, na Nábřeží Míru a v ul. Przykopa, které budou prodloužením cyklistických stezek vycházejících z rekreačně-sportovního areálu - vznik velkého pěšího a cyklistického okruhu vedoucího oběma městy. Výsledky na polské straně: modernizované veřejné prostranství Těšínských Benátek a Aleje Jana Łyska v Cieszyně a Nábřeží Míru v Českém Těšíně; rekreační prostory u řeky Olše; systém informačních tabulí.
6	Strefa Działañ Wspólnych / Zóna společných aktivit 2016-2017	Vytvoření trvalé přeshraniční spolupráce zahrnující městské odbory Českého Těšína a Cieszyna. Jde především o spolupráci odborů a oddělení z oblasti kultury, sportu a propagace a také městských kulturních institucí a dalších organizací, které jsou aktivní na území obou měst.

7	<p>Program pro kulturu Českého Těšína a Cieszyna / Program dla kultury Cieszyna i Czeskiego Cieszyna 2017-2018</p>	<p>Posílení přeshraniční spolupráce mezi různými subjekty působícími v oblasti kultury a služeb v obou městech, rozvoj spolupráce mezi městem Cieszyn a sdružením EducationTalentCulture, z.s., z Českého Těšína. Vytvoření česko-polského dokumentu, který upřesní směry rozvoje kultury a systematizuje zdroje a potenciály obou partnerských měst a různých skupin na trhu kulturních statků a služeb s cílem vycházet vstříc kulturním potřebám obyvatel i návštěvníkům obou měst na hranici.</p>
8	<p>Analyza możliwości obnowienia tramwaje jako turystické atrakce Českého Těšína a Cieszyna</p> <p>Analiza możliwości przywrócenia tramwaju jako atrakcji turystycznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna 2017-2018</p>	<p>Příprava mnohostranné společensko-ekonomicko-technické analýzy variant modelů obnovení tramvajového spojení na území příhraničních partnerských měst Českého Těšína a Cieszyna. Společná propagační kampaň a společné propagační materiály</p>
9	<p>Kaj indzi inači - u nas po naszymu. Lidová kultura Těšínského Slezska</p> <p>Kaj indzi inakszy - u nas po naszymu. Kultura ludowa Śląska Cieszyńskiego 2017-2019</p>	<p>Vytvoření nového turistického produktu, který bude trvalý, komplexní a komplementární a bude fungovat v prostoru obou měst. Turistický produkt má přeshraniční charakter a je zaměřen na zachování a zpřístupnění tradic a lidové kultury Těšínského Slezska. Vznik společného Centra Folkloru Těšínského Slezska se 2 pobočkami.</p>
10	<p>Open Air Museum. Cieszyn. Český Těšín 2017-2019</p>	<p>Projekt rozšiřuje fyzické i společenské propojení dvou měst Českého Těšína a Cieszyna ležících bezprostředně na česko-polské hranici prostřednictvím vytvoření nového produktu cestovního ruchu - open air muzea založeného na společné historii dříve jednotného města a jeho jedinečném kulturním a historickém potenciálu. Realizací projektu dojde k revitalizaci poslední nevyužité části nábřeží hraniční řeky Olše od mostu Družby po železniční lávku po obou stranách hranice.</p>

Zdroj: vlastní zpracování na základě materiálů dostupných na webových stránkách měst Český Těšín a Cieszyn a RSTS a sdružení OLZA, datum přístupu: 10. 7. 2019.

A současně, v unijní perspektivě 2014-2020, bylo k financování vybráno celkem 36 mikroprojektů realizovaných různými subjekty na území Euroregionu Těšínské Slezsko, včetně území Českého Těšína a Cieszyna. Tyto projekty se týkaly následujících oblastí spolupráce:

- cestovní ruch - 11 projektů;
- kultura a sport - 32 projekty;
- výměna informací - 9 projektů;
- grafická vizualizace - 8 projektů;
- infrastruktura - 4 projekty;
- územní plánování - 4 projekty

Nutno podotknout, že v této části dokumentu byly analyzovány výhradně přeshraniční projekty, které získaly finanční podporu z Programu INTERREG (mikroprojekty a samostatné projekty, které byly realizovány v tematických oblastech s poskytnutou finanční podporou). Současně tak, vzhledem k absenci přístupu k údajům, nebyly hodnoceny jiné přeshraniční iniciativy a projekty, které byly realizovány mimo Program INTERREG, a mohly se týkat rovněž jiných tematických oblastí.

Mimo města Český Těšín a Cieszyn největší aktivitu při realizaci projektů v letech 2014-2018 projevovaly subjekty uvedené v tabulce č. 2 a tabulce č. 3.

Tabulka 2. Subjekty se sídlem v Cieszyně zapojené do realizace přeshraničních projektů v letech 2004-2018

P.č.	Název subjektu	Počet projektů, kterých se subjekt účastnil
1	Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej "Olza"	7
2	Cieszyński Ośrodek Kultury "Dom Narodowy"	5
3	Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej im. Janiny Marcinkowej	3
4	Powiat Cieszyński	2
5	Stowarzyszenie Zdrowie Bez Granic	2
6	Cieszyński Ośrodek Kultury "Dom Narodowy"	2
7	Towarzystwo Ewangelickie im. Ks. Franciszka Michejdy	2
8	Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie	2
9	Fundacja Volens	1
10	Stowarzyszenie Szkoła Nowej Ewangelizacji Zacheusz	1
11	Stowarzyszenie Animacji Kultury i Sportu "Anima Pro Activ"	1
12	Fundacja Laja	1
13	Stowarzyszenie Samorządowe Ziemi Cieszyńskiej	1
14	Cieszyński Klub Motorowy	1
15	Fundacja Lokalsi	1
16	Zamek Cieszyn	1
17	Stowarzyszenie Kultura na Granicy	1
18	Biblioteka Miejska w Cieszynie	1

19	Fundacja ARS LONGA	1
20	Straż Miejska w Cieszynie	1

Zdroj: vlastní zpracování na základě materiálů dostupných na webových stránkách měst Český Těšín a Cieszyn a sdružení RSTS a OLZA, datum přístupu: 10. 7. 2019.

Tabulka 3. Subjekty se sídlem v Českém Těšíně zapojené do realizace přeshraničních projektů v letech 2004-2018

P.č.	Název subjektu	Počet projektů, kterých se subjekt účastnil
1	Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska	6
2	Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci	3
3	Kulturní a společenské středisko "Střelnice"	3
4	Člověk na hranici, z.s.	3
5	Zdraví bez hranic, o.s.	2
6	Polské gymnázium - Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego	2
7	Sdružení polské mládeže v České republice	2
8	Muzeum Těšínska, p.o.	2
9	Těšínské divadlo Český Těšín, příspěvková organizace	2
10	EducationTalentCulture, z.s.	2
11	Institut EuroSchola, z.ú.	1
12	Římskokatolická farnost Český Těšín	1
13	Polský kulturně-osvětový svaz v České republice z.s.	1
14	Správa účelových zařízení, příspěvková organizace	1
15	Kulturní a společenské středisko Střelnice	1
16	Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín	1
17	Základní škola s polským jazykem vyučovacím a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Český Těšín, Havlíčkova 13, okres Karviná	1
18	Základní umělecká škola Pavla Kalety, Český Těšín, příspěvková organizace	1
19	Celé Česko čte dětem o.p.s.	1
20	Dům dětí a mládeže, p.o. Český Těšín	1
21	Městská policie v Českém Těšíně	1

Zdroj: vlastní zpracování na základě materiálů dostupných na webových stránkách měst Český Těšín a Cieszyn a sdružení RSTS a OLZA, datum přístupu: 10. 7. 2019.

2.3 Problémy a výzvy týkající se budoucí přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna a jejich regionálních partnerů

Níže jsou definovány klíčové problémy a výzvy důležité pro Český Těšín a Cieszyn v procesu další integrace obou měst. Ty byly zpracovány na základě závěrů ze setkání pracovních skupin během tematických workshopů uskutečněných v rámci přeshraniční platformy pro institucionální spolupráci, jak i na základě tematických listů vyhotovených polskými a českými odborníky a na základě závěrů formulovaných česko-polským týmem zodpovědným za zpracování strategie.

Tabulka 4. Tematická oblast: územní plánování

Symbol	Územní plánování – problémy a výzvy
ÚP1	Periferní charakter oblasti jako omezení v posilování územní soudržnosti obou měst a rozvíjení vnitrostátních vztahů na obou stranách hranice.
ÚP2	Oliše jako hraniční řeka dělící obě města a současně jako složitá administrativní, funkční a územní bariéra komplikující integrované plánování, která nicméně tvoří unikátní a jedinečnou hodnotu obou měst.
ÚP3	Obraz hranice jako symbolu rozdělení, hluboce zakořeněný v povědomí společnosti, který nepřispívá k prolínání sociálně-ekonomických funkcí a společnému využití nábřežního prostoru kolem Oliše.
ÚP4	Liší se systémy územního plánování v obou městech vyplývající z národních legislativ.
ÚP5	Absence formálních a pravomocných ujednání týkajících se funkcí, forem a pravidel komplexního využití území na obou stranách hranice.
ÚP6	Neuspořádaná územní a vlastnická struktura příhraničního území v obou městech.
ÚP7	Absence kompletních geodetických podkladů pro vyhotovení projektové dokumentace.
ÚP8	Částečně rozporné zájmy obou měst v oblasti využití území k veřejným a komerčním účelům.
ÚP9	Nedostatečná četnost kontaktů mezi oběma městy v oblasti společné dohody o podmínkách pro územní plánování, především v případě projektů, které mohou mít přeshraniční dopad.

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s metodikou vypracování tohoto dokumentu popsanou v podkapitole 1.

Tabulka 5. Tematická oblast: institucionální spolupráce a veřejné služby

Symbol	Institucionální spolupráce a veřejné služby – problémy a výzvy
VS1	Nejasný stav týkající se vlastnictví, správy a údržby příhraničních objektů, např. mostů, lávek apod., případně nepatrný vliv měst na správu těchto objektů.
VS2	Legislativní rozdíly v předpisech týkajících se krizového řízení, bezpečnosti občanů, ochrany životního prostředí apod., komplikující součinnost obou měst.
VS3	Absence přeshraničního systému spolupráce v oblasti řízení přeshraničních rizik (např. povodní, znečištění životního prostředí, havárií apod.).
VS4	Výrazná omezení v přístupu zdravotně postižených osob k veřejné infrastruktuře.
VS5	Nedostačující rozsah dopravního spojení mezi městy, mj. pokud se jedná o veřejnou dopravu a pěší a cyklistické trasy.
VS6	Absence společného zařízení pro předškolní výchovu vzdělávající děti v polském a českém jazyce a ve dvou kulturách.
VS7	Absence plánu pro společné využití veřejné komunální infrastruktury v obou městech pro společné potřeby (týká se např. sportovních a rekreačních objektů, tepláren a čistíček odpadních vod, veřejné hromadné dopravy apod.).
VS8	Absence finančních prostředků na rozvoj veřejné infrastruktury, např. v oblasti parkovacích míst a silniční dopravy.
VS9	Omezení týkající se využití území u řeky Olše pro potřeby rozvoje infrastruktury (záplavové území).
VS10	Absence dvojjazyčných informací pro obyvatele v oblasti přeshraničního využití infrastruktury v obou městech (např. jízdní řády veřejné hromadné dopravy, dostupnost sportovních a rekreačních objektů, dostupnost zdravotní péče, kulturní nabídka apod.) a informací pro spotřebitele (mj. pro potřeby rozvoje nákupní turistiky a zdravotnické turistiky).
VS11	Absence společné investiční nabídky obou měst adresované vnějšmu investorovi, korelované s plány rozvoje veřejné infrastruktury v Českém Těšíně a Cieszyně.

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s metodikou vypracování tohoto dokumentu popsanou v podkapitole 1.

Tabulka 6. Tematická oblast: výměna informací

Symbol	Výměna informací – problémy a výzvy
VI1	Slabě rozvinuté struktury přeshraniční spolupráce mezi oběma městy mj. v oblasti výměny informací, společného vytváření informací a jejich šíření (např. kulturní nabídka, přístup k veřejným službám apod.).
VI2	Absence stálého systému pro výměnu informací mj. v oblasti krizového řízení či územního plánování.
VI3	Absence společného informačního profilu obou měst adresovaného obyvatelům a návštěvníkům.
VI4	Jazyková bariéra ve formální komunikaci.

VI5	Absence zjištění potřeb a preferencí obyvatel Českého Těšína / Cieszyna v oblasti společného využívání různých veřejných / komerčních služeb / dopravy a ostatní infrastruktury.
VI6	Soustředění místních mediálních informací pouze na události na polské nebo české straně hranice bez přeshraničního kontextu.
VI7	Absence společného plánování rozvoje obou měst na úrovni spolupráce místních samospráv.

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s metodikou vypracování tohoto dokumentu popsanou v podkapitole 1.

Tabulka 7. Tematická oblast: společná nabídka a turistické produkty

Symbol	Společná nabídka a turistické produkty – problémy a výzvy
TP1	Nekompletně integrovaný systém přeshraniční turistické informace.
TP2	Nedostatek přeshraničních vlajkových produktů cestovního ruchu, jako jsou např. „Kino na hranici“ či „Svátek tří bratří“ a dalších.
TP3	Nedostatečný rozsah multimediálních moderních forem turistických zpráv, které se dostanou k mladým adresátům.
TP4	Krátká turistická sezóna a krátké pobyty turistů ve městech (obvykle jednodenní).
TP5	Absence výrazně definovaného adresáta turistického produktu (balíčky).
TP6	Tranzitní charakter turistiky.
TP7	Turistická základna obou měst, která není plně přizpůsobena očekáváním a potřebám turistů.
TP8	Nedostatečné využití hranice na Olši jako unikátní turistické hodnoty obou měst.
TP9	Nedostatečná dopravní dostupnost Cieszyna, malý počet přeshraničních spojů s Českým Těšínem a nízký počet parkovacích míst.
TP10	Nedostatečné vybavení výsledků vlajkových projektů mj. Zahrada dvou břehů, Těš se Těšínem, Revitalpark apod. – komerční turistickou nabídkou.
TP11	Nedostatečná kvalita a sortiment nabízených turistických služeb, která má za následek relativně nízkou poptávku po turistických službách v obou městech a relativně nízkou zaměstnanost v cestovním ruchu.
TP12	Absence impulzu pro rozvoj cestovního ruchu navzdory postupné realizaci přeshraničních projektů.
TP13	Nedostatečné využití symbolů společného kulturního dědictví k vytvoření soudržného přeshraničního turistického produktu (např. historická stezka těšínské tramvaje spojující dva břehy Olše ze začátku 20. století, která je současně symbolem technického pokroku a jednoty).

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s metodikou vypracování tohoto dokumentu popsanou v podkapitole 1.

Tabulka 8. Tematická oblast: spolupráce v kulturně-spoolečenské oblasti (včetně oblasti sportu)

Symbol	Spolupráce v kulturně-spoolečenské oblasti – problémy a výzvy
KS1	Absence společné identity Českého Těšína a Cieszyna.
KS2	Rozdílné vnímání některých historických skutečností vzbuzujících stereotypy a předsudky, deficit vzájemné důvěry, rozdílné chápání společenství a kultury z perspektivy Čechů a Poláků.
KS3	Absence přeshraničního kulturního vzdělávání.
KS4	Absence povědomí o subjektech, které vytvářejí kulturní a sportovní nabídku v obou městech, u obyvatel je pocit příslušnosti zúžen pouze na část města, ve které bydlí.
KS5	Nedostatek přeshraničních klíčových kulturních a sportovních produktů.
KS6	Nízké postavení kultury v hierarchii potřeb obyvatel Českého Těšína a Cieszyna.
KS7	Absence společné přeshraniční marketingové komunikace (týkající se nabídky v oblasti kultury a sportu) mezi oběma městy.
KS8	Nedostatečný rozsah multimediálních moderních forem propagace kulturních a sportovních subjektů, který se dostává k mladým osobám.
KS9	Absence odpovídající koordinace aktivit realizovaných v obou městech odbornými pracovníky v oblasti kultury a sportu nacházejícími se na obou stranách hranice.
KS10	Odlišné podmínky finanční podpory pro kulturní a sportovní projekty pro subjekty v Českém Těšíně a Cieszyně.
KS11	Komplikace právní povahy ve společném využívání kulturní nabídky (např. absence možnosti svobodného přemísťování se organizovaných skupin žáků z polské strany na události pořádané na české straně).
KS12	Odlišný pohled značné části obyvatel a úředníků na kulturní a sportovní činnost (především z hlediska generovaných nákladů, a nikoliv kapitálu tvořícího hnací sílu pro další rozvoj obou měst).

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s metodikou vypracování tohoto dokumentu popsanou v podkapitole 1.

Tabulka 9. Tematická oblast: společný marketing

Symbol	Společný marketing – problémy a výzvy
SM1	Absence přeshraniční politiky týkající se grafické vizualizace pro Český Těšín a Cieszyn.
SM2	Absence přeshraniční strategie týkající se budování image obou měst jako celku (budování společné značky měst Český Těšín a Cieszyn).
SM3	Absence integrovaného vizuálního informačního systému v Českém Těšíně a Cieszyně, sestávajícího ze směrovek, informačních tabulí, označení turisticky zajímavých míst apod.

SM4	V městském prostoru Českého Těšína a Cieszyna existuje mnoho log propagujících města, což způsobuje chaos a nepříspívá k procesu budování silné a rozeznatelné značky města.
SM5	Absence povědomí ve společnosti v oblasti výhod vyplývajících ze společného systému identifikace vizualizace (včetně společného loga).
SM6	Absence společné identity města rozděleného hranicí.
SM7	Existující stereotypy, různé vnímání historie, neustálý deficit vzájemné důvěry mezi obyvateli obou částí města (například absence dohody, zda Český Těšín a Cieszyn jsou jedním městem rozděleným hranicí, nebo dvouměstím, které hranice spojila).

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s metodikou vypracování tohoto dokumentu popsanou v podkapitole 1.

3. Vize a mise týkající se přeshraniční spolupráce měst: Český Těšín a Cieszyn v kontextu rozvoje Euroregionu Těšínské Slezsko

Na základě metodiky, podle níž byla strategie zpracována, představené na obr. 1, byly definovány klíčové prvky, které by měly být zohledněny ve společné vizi a misi budoucí přeshraniční spolupráce obou měst a ve strategických cílech aktivit v tematických oblastech přeshraniční spolupráce. Na tomto základě bylo zpracováno několik návrhů mise, vize a strategických cílů, které byly následně prodiskutovány za účasti partnerů projektů, což vyústilo v konečné znění uvedené níže.

Vize

Evropské město Český Těšín – Cieszyn 2025 +

Mise

Spolupráce Českého Těšína a Cieszyna založená na jedinečných hodnotách jako hnací síla integrace lokální společnosti, zlepšení kvality života obyvatel, rozvoje podnikání a cestovního ruchu, péče o historické zdroje a ochranu životního prostředí v Euroregionu Těšínské Slezsko

Posílení přeshraniční spolupráce mezi Českým Těšínem a Cieszynem a jejich regionálními partnery bude probíhat na různých úrovních. Roli lídrů v tomto procesu přijmou orgány územní samosprávy obou měst, organizace jimi zřizované či zakládané a dále spolupracující sdružení RSTS a OLZA. Prohlubující se integrace na úrovni místních samospráv bude stimulovat rovněž přeshraniční spolupráci mezi nevládními organizacemi a podnikateli z obou měst a také mezi dalšími zájemci z ČR a Polska.

Přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna se bude rozvíjet formálním i neformálním způsobem.

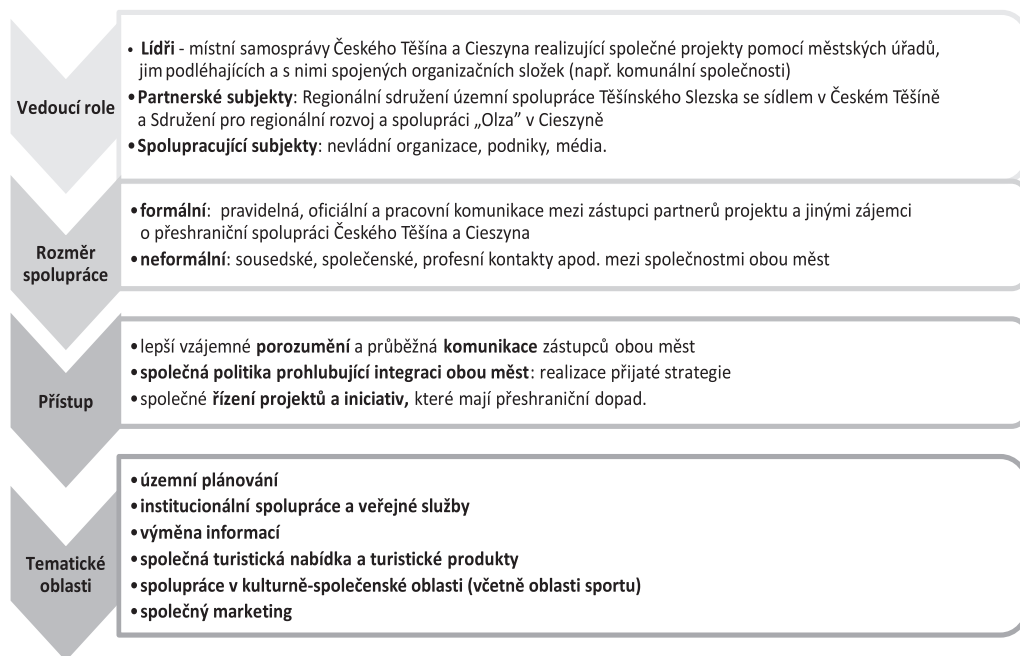
Další prohlubování integrace mezi Českým Těšínem a Cieszynem bude založeno na třech klíčových přístupech:

- lepší vzájemné porozumění partnerům prostřednictvím vytvoření odpovídajících mechanismů pro spolupráci v obou městech (mj. funkcí zmocněnců pro přeshraniční spolupráci) a také nepřetržitá, nikoli sporadická, komunikace mezi nimi a výuka sousedova jazyka;
- realizace společné politiky prohlubující integraci obou měst prostřednictvím realizace přijaté strategie;
- společné řízení projektů a iniciativ, které mají přeshraniční dopad

V současném stadiu integrace obou měst bylo do strategie zahrnuto šest klíčových tematických oblastí přeshraniční spolupráce. V budoucnosti může být tento rozsah rozšířen o další oblasti přeshraniční spolupráce jako např. ochrana životního prostředí, vzdělávání, podnikání, sociální politika ad.

Podrobné předpoklady týkající se realizace mise a vize přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna jsou uvedeny na obr. 2.

Obr. 2. Plán realizace mise a vize týkající se přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna

Zdroj: vlastní zpracování

4. Strategické cíle týkající se přeshraniční spolupráce měst: Český Těšín a Cieszyn v kontextu rozvoje Euroregionu Těšínské Slezsko, směry aktivit a společné projekty

Na základě analýzy problémů a výzev, které byly uvedeny v analytické části strategie, a také v návaznosti na výše prezentovanou vizi a misi přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna v kontextu rozvoje Euroregionu Těšínské Slezsko byly definovány strategické cíle. Jedná se o přijaté záměry, které jsou cestou pro realizaci mise naznačující, čeho města chtějí v budoucnosti společně dosáhnout. Strategické cíle jsou uvedeny v tabulce 10.

Tabulka 10. Strategické cíle přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna, v kontextu rozvoje Euroregionu Těšínské Slezsko

Č.	Tematická oblast přeshraniční spolupráce	Strategický cíl
1	ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	Zavedení systému integrovaného územního plánování v Českém Těšíně a Cieszyně, zohledňujícího rozdíly v právních systémech obou měst, avšak současně tvořícího podmínky pro optimální využití území ke společným potřebám.
2	INSTITUCIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE A VEŘEJNÉ SLUŽBY	Společné využití veřejné infrastruktury obou měst v možném rozsahu, rozvoj přeshraničních veřejných služeb a realizace soudržné investiční politiky v Českém Těšíně a Cieszyně, mj. v oblasti rozvoje komunálních a komerčních investic, stejně jako veřejno-soukromých.
3	VÝMĚNA INFORMACÍ	Společná informační politika založená na přeshraničním systému pro výměnu informací na různých úrovních, a také na její společné tvorbě a šíření.
4	SPOLEČNÁ TURISTICKÁ NABÍDKA A TURISTICKÉ PRODUKTY	Soudržná přeshraniční turistická nabídka Českého Těšína a Cieszyna lákající do Těšínského Slezska návštěvníky z Polska, České republiky a jiných zemí.
5	SPOLUPRÁCE V KULTURNĚ-SOCIÁLNÍM ROZSAHU (VČETNĚ SPORTOVNÍHO)	Přeshraniční politika týkající se kultury a sportu, orientovaná na ochranu kulturních hodnot, rozvoj různorodé kulturní nabídky a propagaci zdravého životního stylu, integrující společnost Českého Těšína a Cieszyna.
6	SPOLEČNÝ MARKETING	Přeshraniční politika týkající se budování soudržného image obou měst, propagující společnou značku Český Těšín - Cieszyn, zahrnující systém vizuální identifikace obou měst pro společné projekty.

Zdroj: vlastní zpracování

Vzhledem k výše uvedeným strategickými cíli byly stanoveny následující směry aktivit, přeshraniční projekty a vyplývající z nich výsledky.

Tabulka 11. Směry aktivit a projekty týkající se přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna v tematické oblasti: územní plánování

Č.	Směry aktivit – územní plánování	Shoda s problémy a výzvami popsanými v tab. č. 3
1	Integrovaný přeshraniční přístup k územnímu plánování Českého Těšína a Cieszyna založený na společně zpracovaných dokumentech, mj. mapě pro účely plánování, srovnávací analýze právních předpisů týkajících se podmínek pro územní plánování obou měst, krajinné studii, pokynech týkajících se soudržného tvoření veřejného prostoru obou měst, přeshraničním územním plánem Českého Těšína a Cieszyna, aktualizovaném výkazu přeshraničních projektů apod.	UP4, UP5, UP6, UP7, UP8, UP9
2	Zapojení různých skupin zájemců (mj. nevládních organizací, obyvatel, podnikatelů) do procesu přeshraničního územního plánování prostřednictvím: <ul style="list-style-type: none"> – přeshraničních veřejných konzultací v oblasti veřejných investic důležitých pro obě města; – budování synergického efektu mezi veřejnými investicemi a komerčními investicemi s přeshraničním dopadem; – systematické, pravidelné informování místní společnosti Českého Těšína a Cieszyna o plánovaných změnách ve využití území obou měst, významných pro rozvoj přeshraniční spolupráce. 	UP1, UP2, UP3
Č.	Přeshraniční projekty - územní plánování	Shoda s problémy a výzvami popsanými v tab. č. 3
1	1. Inventarizace území a infrastruktury v pobřežním pásu Olše na obou stranách hranice a zpracování koncepce využití klíčového přeshraničního veřejného prostoru Českého Těšína a Cieszyna, se zohledněním mj.: <ul style="list-style-type: none"> – vysoce kvalitních komponent území, zdůrazňujících hodnoty tohoto území, přispívajících k rozvoji přeshraničních sociálně-hospodářských interakcí, např. pobřežní promenády na obou stranách Olše, přirozená pikniková místa a vyhlídkové body na historické centrum v Cieszyně, pěší a cyklistické trasy, multifunkční prostranství pro příležitostné akce (divadlo, letní kino, představení, apod.); – zlepšení dostupnosti oblasti s využitím přeshraniční infrastruktury, tj. veřejné hromadné dopravy a cyklisticko-pěších tahů. <p>Za klíčový přeshraniční veřejný prostor se považuje území nacházející se u Olše, kde je nutno soustředit územní funkce a události významné pro místní společnosti obou měst se současným využitím hodnot řeky jako prvku krystalizujícího společenskou strukturu Českého Těšína a Cieszyna.</p>	UP5, UP6, UP7, UP8, UP9
Č.	Výsledky	
1	Soudržná politika územního plánování měst Český Těšín a Cieszyn.	
2	Zlepšení dostupnosti informací o plánovaných investičních a neinvestičních projektech souvisejících se spoluprací obou měst.	
3	Větší zapojení místní společnosti Českého Těšína a Cieszyna do plánování a realizace projektů přeshraničního významu.	
4	Zvýšení komplementárnosti veřejného prostoru na obou stranách hranice z hlediska sociálně-hospodářských funkcí.	
5	Zlepšení estetiky veřejného prostranství.	

Č.	Zodpovědní za realizaci směrů aktivit a projektů
Město Český Těšín, Město Cieszyn, RSTS, OLZA. Přeshraniční pracovní skupina pro územní plánování a infrastrukturu	

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s metodikou vypracování tohoto dokumentu popsanou v podkapitole 1.

Tabulka 12. Směry aktivit a projekty týkající se přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna v tematické oblasti: institucionální spolupráce a veřejné služby

C.	Směry aktivit - institucionální spolupráce a veřejné služby	Shoda s problémy a výzvami popsanými v tab. č. 3
1	Zintenzivnění spolupráce mezi zastupitelstvy měst – zavedení plánu pravidelných jednání členů obou zastupitelstev a sestavení přeshraniční komise složené ze zastupitelů měst Českého Těšína a Cieszyna, mj. pro potřeby účasti ve Stálém týmu pro spolupráci Českého Těšína a Cieszyna.	VS2
2	Zlepšení míry koordinace přeshraniční spolupráce v oblasti krizového řízení a zvětšení zapojení městských organizačních složek (městské policie) do této spolupráce.	VS3
3	Společné aktivity ve prospěch zlepšení dostupnosti veřejné infrastruktury pro místní společnosti obou měst, včetně zdravotně postižených občanů, a odstranění architektonických bariér.	VS4
4	Zlepšení dostupnosti informací o možnostech využívání veřejné hromadné dopravy a parkovací infrastruktury na obou stranách hranice (např. lepší propagace vlakového spoje z Českého Těšína do Prahy, Vídně, Košic apod.).	VS5
5	Zajištění lepší vizuální čistoty obou měst (osvětlení, více zeleně v okolí náměstí, méně reklam v centru města).	VS7
Č.	Přeshraniční projekty - institucionální spolupráce a veřejné služby	Shoda s problémy a výzvami popsanými v tab. č. 3
1	Příprava zahajovacího společného zasedání městských rad obou měst, věnovaného přeshraniční spolupráci, sloužícího k prezentaci dobrých praxí ze spolupráce samospráv z Frankfurtu nad Odrou a Słubic, zvolení zástupců městských rad Českého Těšína a Cieszyna k účasti na Stálém týmu pro spolupráci Českého Těšína a Cieszyna.	VS1, VS3
2	Zpracování a zavedení přeshraničního systému krizového řízení.	VS9
3	Inventarizace veřejné infrastruktury v obou městech a vytvoření přeshraničního plánu pro její společné využití a rozvoj (mj. ke sportovně-rekreačním účelům, k účelům rozvoje komunálních služeb, např. veřejná doprava, dodávky médií, odpadové hospodářství), se zvláštním zohledněním zdravotně postižených osob.	VS7
4	Zprovoznění přeshraniční veřejné hromadné dopravy mezi oběma městy.	VS5
5	Rozšíření stezek pro pěší a cyklisty.	VS5

6	Příprava a aktualizace servisu na sociálních sítích obsahujícího informace pro obyvatele a turisty, např. v oblasti možností využití infrastruktury obou měst (např. sportovně-rekreační), informací o veřejné hromadné dopravě a informací pro spotřebitele.	VS10
7	Analýza možností zprovoznění zařízení pro předškolní výchovu vzdělávací děti ve dvou jazycích a ve dvou kulturách.	VS6
Č.	Výsledky	
1	Zvětšení přeshraničního využití veřejné infrastruktury obou měst.	
2	Rozvoj přeshraničních veřejných služeb.	
3	Nárůst počtu přeshraničních komunálních a komerčních investic, a také veřejno-soukromých.	
Č.	Zodpovědní za realizaci směrů aktivit a projektů	
Město Český Těšín, Město Cieszyn, RSTS. OLZA Přeshraniční pracovní skupina pro institucionální spolupráci a veřejné služby		

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s metodikou vypracování tohoto dokumentu popsanou v podkapitole 1.

Tabulka 13. Směry aktivit a projekty týkající se přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna v tematické oblasti: výměna informací

Č.	Směry aktivit – výměna informací	Shoda s problémy a výzvami popsanými v tab. č. 3
1	Společné zdokonalování kompetencí a dovedností personálu samosprávy v oblasti plánování a realizace přeshraničních projektů a spolupráce mezi institucemi (např. stáže v kancelářích na druhé straně hranice, účast na školeních týkajících se legislativy, společné prohlídky míst v terénu, společné kurzy polského/českého jazyka pro samosprávní administrativu).	VI4, VI1, VI7, VI2
2	Zvětšení zájmu samosprávních médií (Wiadomości Ratuszowe – Radniční zprávy, Těšínské listy) a přiměření jiných veřejných a komerčních médií k většímu zájmu o události na druhé straně hranice, např. kulturní akce.	VI6
3	Zvětšení dostupnosti přeshraničních informací o aktuálních místních událostech pro obyvatele Českého Těšína a Cieszyna (dvojjazyčná verze).	VI3
4	Zintenzivnění spolupráce a výměny informací mezi školami (dobré praxe).	VI1
Č.	Přeshraniční projekty – výměna informací	Shoda s problémy a výzvami popsanými v tab. č. 3
1	Provedení výzkumu potřeb a preferencí obyvatel Českého Těšína / Cieszyna v oblasti: <ul style="list-style-type: none"> – poptávky po informacích; – poptávky po využívání různého typu veřejných služeb / komerčních služeb / dopravy a ostatní infrastruktury na druhé straně hranice; – preferencí ohledně způsobu trávení času na druhé straně hranice. 	VI5
2	Zpracování a zavedení společného systému shromažďování informací o cestovním ruchu, podnikání, nebezpečných událostech apod.	
3	Zprovoznění přeshraniční mobilní informační služby pro obyvatele obou měst o aktuálních místních akcích (dvojjazyčná verze).	VI3

4	Zavedení participativních rozpočtů zohledňujících aktivity ve prospěch místní společnosti obou měst.	V15
Č.	Výsledky	
1	Zlepšení úrovně informovanosti místní samosprávy a místní společnosti Českého Těšína a Cieszyna o aktivitách realizovaných na druhé straně hranice.	
2	Zvětšení účasti místní společnosti Českého Těšína a Cieszyna v aktivitách realizovaných na druhé straně hranice a ve využívání veřejné a komerční infrastruktury.	
3	Zlepšení stavu připravenosti, dovedností a kompetencí personálu samospráv pro řízení obou měst v přeshraničním rozměru.	
4	Rozvoj společného image obou měst.	
Č.	Zodpovědní za realizaci směrů aktivit a projektů	
Město Český Těšín, Město Cieszyn, RSTS, OLZA Přeshraniční pracovní skupina pro výměnu informací		

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s metodikou vypracování tohoto dokumentu popsanou v podkapitole 1.

Tabulka 14. Směry aktivit a projekty týkající se přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna v tematické oblasti: společná nabídka a turistické produkty

Č.	Směry aktivit – společná nabídka a turistické produkty	Shoda s problémy a výzvami popsanými v tab. č. 3
1	Uspořádání a posílení přeshraničního systému kulturních a turistických informací pro obyvatele a návštěvníky (aktivita založená na optimalizaci stávajících systémů v Českém Těšíně a Cieszyně).	TP1, TP3, TP6
2	Vytvoření klíčového přeshraničního turistického produktu, který bude sestávat z balíčků turistických zajímavostí z Českého Těšína, Cieszyna a okolí (mj. Arceopark Chotěbuz), adresovaných různým cílovým skupinám.	TP2, TP4, TP5
3	Rozvoj další turistické nabídky založené na březích řeky Olše a hraniční linii na mostu Družby jako unikátních turistických hodnot obou měst.	TP8
4	Vytvoření přeshraničního programu rozvoje cestovního ruchu založeného na veřejné a komerční nabídce v obou městech, zapojení podnikatelů do aktivit v oblasti turistické propagace obou měst.	TP7, TP10, TP11
Č.	Přeshraniční projekty – společná nabídka a turistické produkty	Shoda s problémy a výzvami popsanými v tab. č. 3
1	Rozvoj sítě turistických zajímavostí využívajících motiv řeky Olše a hraniční linie na mostě Družby, např. vytvoření mikro-muzea (muzeum hranice: sbírka fotografií, virtuální prvky, muzeum česko-polského přátelství: jazyk, pohádky, jídlo, hudba a umění) apod.	TP11, TP12, TP8
2	Umístění tabulí propagujících turistické zajímavosti v obou městech u rychlostních komunikací vedoucích směrem k hranici ze strany České republiky a Polska.	TP4
3	Vytvoření virtuální mapy „Use it“ za účasti místní společnosti obou měst, adresované turistům navštěvujícím Český Těšín a Cieszyn.	TP12
4	Výstavba lávky pro pěší a cyklisty spojující obě města a dobře propojené s rekreačními územími na obou stranách Olše.	TP9

5	Zavedení přeshraniční turistické karty (věrnostní program), opravňující k využití slev v souvislosti s využíváním veřejné a komerční turistické nabídky.	PT12
6	Zavedení systému audioprůvodců a mobilních aplikací pro samostatnou prohlídku obou měst (minimálně polský, český a anglický jazyk).	PT11
7	Realizace projektu „Po stopách těšínské tramvaje“.	PT13
Č.	Výsledky	
1	Prodloužení turistických pobytů.	
2	Prodloužení turistické sezóny.	
3	Přilákání do obou měst nových cílových skupin turistů z obou měst.	
4	Zvětšení turistické identifikovatelnosti obou měst.	
5	Zvýšení cestovního ruchu.	
Zodpovědní za realizaci směrů aktivit a projektů		
Město Český Těšín, Město Cieszyn, RSTS, OLZA Destinační management turistické oblasti Těšínské Slezsko (Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci, z.s.) Přeshraniční pracovní skupina pro společnou turistickou nabídku a turistické produkty		

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s metodikou vypracování tohoto dokumentu popsanou v podkapitole 1.

Tabulka 15. Směry aktivit a projekty týkající se přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna v tematické oblasti: spolupráce v kulturně-společenské oblasti (včetně oblasti sportu)

Č.	Směry aktivit – spolupráce v kulturně-společenské oblasti (včetně oblasti sportu)	Shoda s problémy a výzvami popsanými v tab. č. 3
1	Tvoření prolínající se a doplňující se rekreačně-sportovní infrastruktury v obou městech (mj. cyklistické základny, bazén, aquapark, rekreační a sportovní prostory pro rodiny s dětmi, amfiteátr), řešení v oblasti spolupráce a zjednodušení ve využívání společné česko-polské kulturní a sportovní nabídky (mj. dětmi a mládeží z obou měst) a společné sportovní nabídky, např. přeshraniční sportovní akce a přeshraniční sportovní ligy žáků.	KS4, KS9
2	Další systematický rozvoj nejdůležitějších přeshraničních produktů z oblasti kultury jako např.: Filmová přehlídka „Kino na hranici“ či Mezinárodní divadelní festival „Bez hranic“, „Noc muzeí“, „Těšínský jazzový festival“.	KS5
3	Pravidelné vydávání společného kalendáře kulturních a sportovních akcí samosprávami obou měst – pokračování.	KS6
4	Kontrola mise a ustanovení ve stanovách samosprávních kulturních institucí z hlediska dosažení soudržnosti jejich nabídky a rozvoje přeshraniční spolupráce.	KS4, KS6, KS10, KS12,
5	Zpracování a zavedení programu přeshraničního kulturního vzdělávání pro děti a mládež z Českého Těšína a Cieszyna.	KS1, KS3, KS2

Č.	Přeshraniční projekty - spolupráce v kulturně-spoolečenské oblasti (včetně oblasti sportu)	Shoda s problémy a výzvami popsanými v tab. č. 3
1	Zprovoznění elektronických systémů kulturních informací pro obyvatele a návštěvníky samosprávami Českého Těšína a Cieszyna (v českém a polském jazyce).	KS7
2	Spuštění česko-polského přeshraničního pouličního divadla.	KS5
3	Zpracování programu a příručky pro česko-polské kulturní a regionální vzdělávání.	KS3
4	Výroba makety Zámeckého vrchu spolu s centrem Českého Těšína a Cieszyna k účelům kulturního vzdělávání pro obyvatele a návštěvníky.	KS1
5	Česko-polská sportovní liga školní mládeže.	KS5, KS8
6	Digitalizace archivních knihovných sbírek nacházejících se na území Českého Těšína a Cieszyna.	KS1
7	Společné tábory a příměstské tábory pro polské a české žáky z Českého Těšína a Cieszyna.	KS1, KS11
Č.	Výsledky	
1	Zlepšení dostupnosti rekreačně-sportovní a kulturní infrastruktury Českého Těšína a Cieszyna pro obyvatele obou měst.	
2	Zvětšení rozeznatelnosti přeshraničních produktů u oblasti kultury takových jako: Filmová přehlídka „Kino na hranici“ či Mezinárodní divadelní festival	
3	„Bez hranic“, „Noc muzeí“, „Těšínský jazzový festival“.	
4	Zvětšení účasti obyvatel obou měst na kulturních a sportovních akcích na obou stranách hranice.	
5	Lepší ochrana kulturního a historického dědictví Českého Těšína a Cieszyna.	
Zodpovědní za realizaci směrů aktivit a projektů		
Město Český Těšín, Město Cieszyn, RSTS, OLZA Přeshraniční pracovní skupina pro spolupráci v kulturně-spoolečenské oblasti (včetně oblasti sportu)		

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s metodikou vypracování tohoto dokumentu popsanou v podkapitole 1.

Tabulka 16. Směry aktivit a projekty týkající se přeshraniční spolupráce Českého Těšína a Cieszyna v tematické oblasti: společný marketing

Č.	Směry aktivit - společný marketing	Shoda s problémy a výzvami popsanými v tab. č. 3
1	Integrace image obou měst spojená s realizací přeshraničních aktivit prostřednictvím společného loga.	SM2, SM7
2	Dosažení soudržnosti vizuální identifikace obou měst.	SM3
3	Zpracování přeshraničního marketingového plánu (příprava: přeshraniční pracovní skupina pro společný marketing).	SM1, SM2, SM3, SM4, SM5, SM6, SM7

Č.	Přeshraniční projekty – společný marketing	Shoda s problémy a výzvami popsanými v tab. č. 3
1	Zajištění informační kampaně pro občany Českého Těšína a Cieszyna vysvětlující potřebu a výhody vyplývající ze společného loga a systému vizuální identity.	SM5, SM6
2	Navržení společného loga obou měst a logomanuálu určujícího podmínky pro jeho použití.	SM4
Č.	Výsledky	
1	Zvětšení povědomí společnosti v oblasti potřeb rozvoje přeshraniční spolupráce obou měst a jejich další integrace mj. prostřednictvím společného loga.	
2	Zvětšení místní a mezinárodní rozeznatelnosti obou měst.	
3	Tvoření společného image obou měst založeného na přeshraničních aktivitách.	
Zodpovědní za realizaci směrů aktivit a projektů		
Město Český Těšín, Město Cieszyn, RSTS, OLZA Přeshraniční pracovní skupina pro společný marketing		

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s metodikou vypracování tohoto dokumentu popsanou v podkapitole 1.

5. Realizace a monitoring strategie, harmonogram a zdroje financování spolupráce

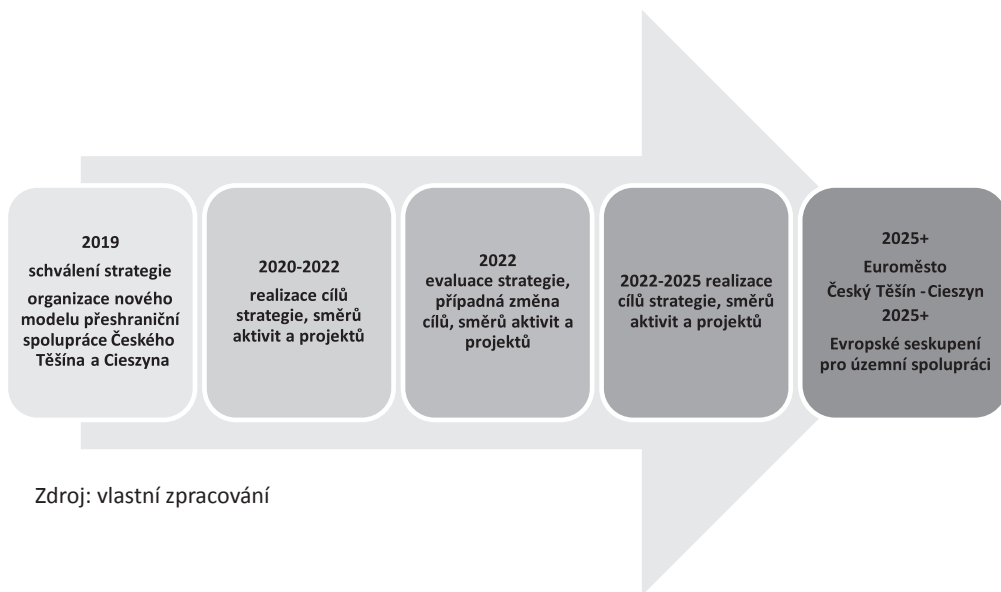
Aktivity spojené se zavedením strategie byly naplánovány v horizontu do roku 2025. V tomto období bude mezi Českým Těšínem a Cieszynem rozvíjena přeshraniční spolupráce směřující k dosažení co možná největší míry integrace obou měst, která je smluvně předmětem vize: ***Euroměsto Český Těšín - Cieszyn 2025***. Pojem „euroměsto“ použitý ve vizi je symbolickým synonymem výsledků velmi pokročilých integračních procesů mezi Českým Těšínem a Cieszynem, kterých bude dosaženo díky realizaci strategie.

Na rok 2022 je naplánována střednědobá evaluace strategie a její případná aktualizace se zohledněním potenciální změny podmínek přeshraniční spolupráce obou měst v kontextu rozvoje Euroregionu Těšínské Slezsko. Tato aktivita je významná mj. vzhledem k nové finanční perspektivě Evropské unie započaté v roce 2020, což znamená, že v roce 2022 již budou pravděpodobně pořádány další výzvy k podávání žádostí mj. do Programu INTERREG Česká republika-Polsko.

Partneři účastníci se projektu shodně prohlásili, že dlouhodobým cílem rozvoje přeshraniční spolupráce mezi Českým Těšínem a Cieszynem je úsilí o vytvoření Evropského seskupení pro územní spolupráci za účasti obou měst a jejich partnerů – RSTS a sdružení OLZA. Tento krok je však závislý na řadě faktorů, mj. cílech a směrech unijní politiky týkající se podmínek a forem územní spolupráce v perspektivě 2020+, rozpočtové situaci obou měst a měnících se prioritách jejich rozvoje v kontextu národní a regionální politiky na obou stranách hranice.

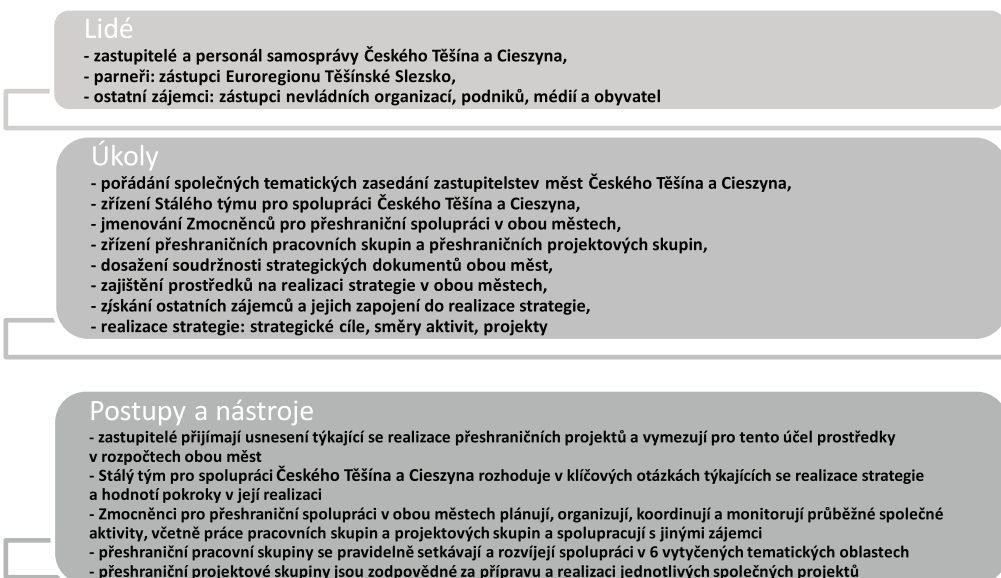

Obr. 3. Hlavní etapy realizace strategie v horizontu do roku 2025 a v následujících letech

Během realizace projektu se partneři dohodli na způsobu zavedení nového modelu přeshraniční spolupráce obou měst. Na obr. 4 byly představeny klíčové komponenty realizace strategie a bylo určeno, kdo bude do její realizace zapojen (část „lidé“), za co bude zodpovědný (část „úkoly“) a jakým způsobem toho bude moci dosáhnout (část „postupy a nástroje“).

Obr. 4. Komponenty modelu realizace strategie

Na obr. 5 je představeno schéma meziorganizačních vztahů souvisejících s realizací strategie. Ty se týkají zároveň vztahů podřízenosti a kooperace, jako i procesů přeshraniční meziorganizační komunikace, která musí probíhat průběžně a souběžně v polském a českém jazyce.

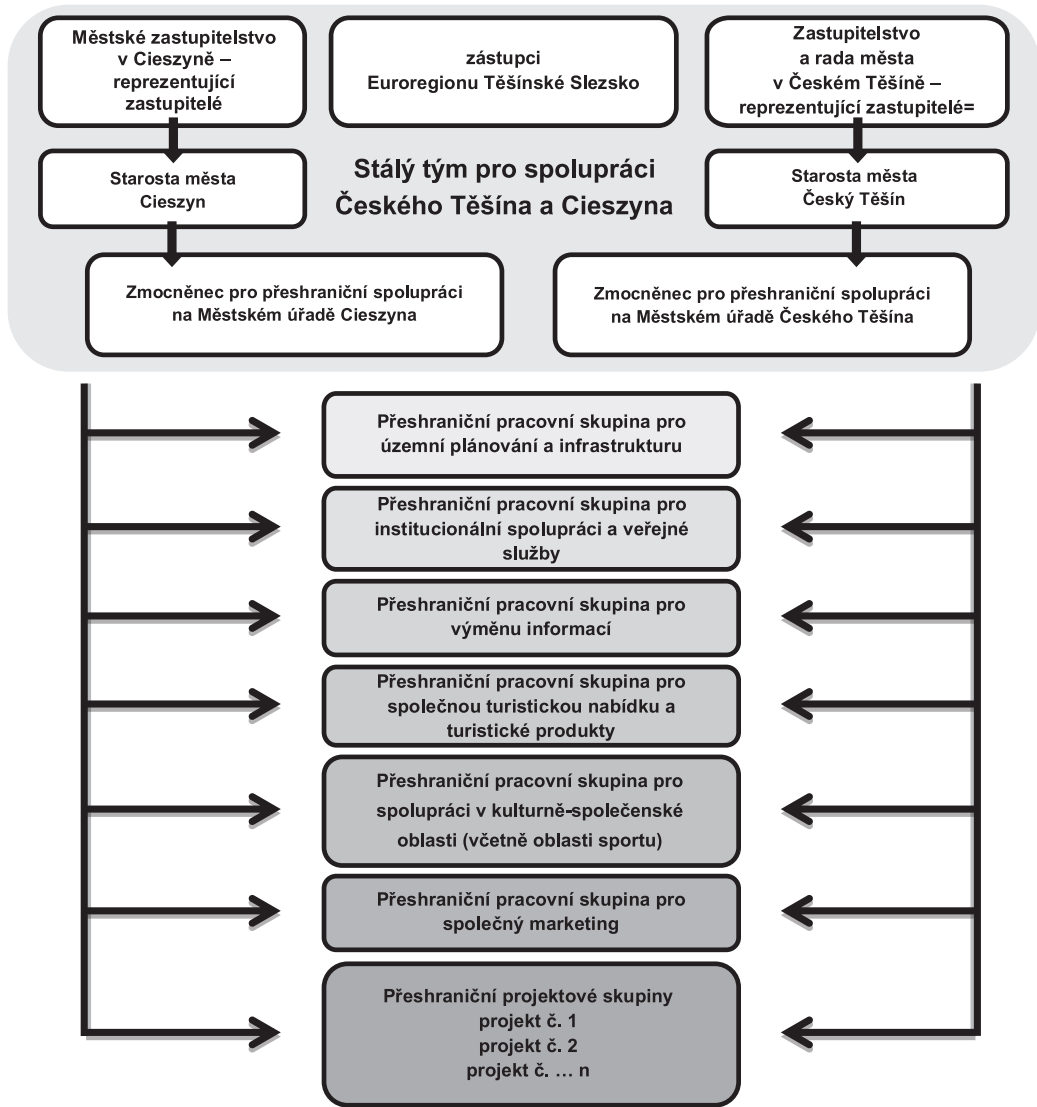
Koncepce přeshraniční spolupráce mezi Českým Těšínem a Cieszynem bude založena na následujícím novém modelu realizace strategie:

Zřízení bude Stálý tým pro spolupráci Českého Těšína a Cieszyna, jehož součástí budou:

- zastupitelé městských zastupitelstev Českého Těšína a Cieszyna;
- starosta Českého Těšína a starosta Cieszyna;
- zástupci Regionálního sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska v Českém Těšíně a Sdružení rozvoje a regionální spolupráce „Olza“ v Cieszyně;
- Zmocněnci pro přeshraniční spolupráci na Městském úřadě v Českém Těšíně a na Městském úřadě v Cieszyně.

Stálý tým pro spolupráci Českého Těšína a Cieszyna je svoláván předsedou, nejméně jednou za půl roku. Týmu předsedají střídavě každý rok starosta Českého Těšína a starosta Cieszyna.

Obr. 5. Komponenty modelu realizace strategie

Zdroj: vlastní zpracování

Členové Stálého týmu pro spolupráci Českého Těšína a Cieszyna plní níže popsané úkoly.

Mezi úkoly zastupitelů účastnících se prací týmu patří:

- organizace společných tematických zasedání pro zastupitelstva obou měst, týkajících se směrů spolupráce specifikovaných v této strategii;
- zajištění prostředků na realizaci strategie v rozpočtech obou měst,

- analýza návrhů přeshraničních projektů vyplývajících z této strategie a přijímání vyžadovaných usnesení týkajících se jejich realizace;
- přijetí strategických dokumentů obou měst, zohledňujících předpoklady této strategie.

Mezi úkoly starosty Českého Těšína a starosty Cieszyna patří:

- spolupráce s městskými zastupitelstvy a radami Českého Těšína a Cieszyna ve věci pověření zastupitelů plněním funkce člena Stálého týmu pro spolupráci Českého Těšína a Cieszyna;
- spolupráce s vedením Euroregionu Těšínské Slezsko ve věci pověření představitelů plněním funkce člena Stálého týmu pro spolupráci Českého Těšína a Cieszyna;
- střídavé předsedání pracím Stálého týmu pro spolupráci Českého Těšína a Cieszyna;
- jmenování Zmocněnců pro přeshraniční spolupráci a dohled na jejich práci;
- jmenování členů pracovních skupin a přeshraničních projektových skupin;
- iniciování a dohled na práce, jejichž účelem bude dosažení soudržnosti strategických dokumentů obou měst;
- předkládání návrhů městským zastupitelstvům týkajících se realizace projektů zahrnutých do strategie a zajištění prostředků pro tento účel;
- vydávání rozhodnutí ve všech věcech souvisejících s realizací strategie.

Mezi úkoly zástupců Euroregionu Těšínské Slezsko patří:

- zapojení se do aktivit Stálého týmu pro spolupráci Českého Těšína a Cieszyna – v souladu s kompetencemi Euroregionu Těšínské Slezsko;
- zohledňování předpokladů strategie v jiných euroregionálních dokumentech a v realizovaných aktivitách.

Mezi úkoly Zmocněnců pro přeshraniční spolupráci na Městském úřadě v Českém Těšíně a Městském úřadě v Cieszyně patří:

- udržování stálého kontaktu mezi oběma městy, mj. prostřednictvím pravidelných, každotýdenních setkání střídavě na městských úřadech Českého Těšína a Cieszyna;
- koordinování a monitorování činnosti přeshraničních pracovních skupin a přeshraničních projektových týmů;
- koordinování a monitorování všech projektů realizovaných společně oběma městy;
- získávání jiných zainteresovaných subjektů ke spolupráci v oblasti realizace strategie a udržování kontaktu s nimi;
- vyhotovování protokolů ze zasedání Stálého týmu pro spolupráci Českého Těšína a Cieszyna;
- realizace aktivit souvisejících s evaluací strategie v roce 2022.

Členem přeshraniční pracovní skupiny může být osoba pověřená starostou Českého Těšína nebo starostou Cieszyna ze skupiny všech subjektů majících zájem o přeshraniční spolupráci obou měst. Přeshraniční pracovní skupina může mít 6 až 12 členů. Předsedání skupině se střídavě ujímá zástupce polské nebo české strany, který byl určen starostou Českého Těšína nebo starostou Cieszyna.

Zřízeny budou nejméně následující přeshraniční skupiny pro věci:

- územního plánování a infrastruktury;
- institucionální spolupráce a veřejných služeb;
- výměny informací;
- společné nabídky a turistických produktů;
- spolupráce v kulturně-společenské oblasti;
- společného marketingu.

Mezi úkoly přeshraničních pracovních skupin patří průběžné projednávání společných aktivit obou měst ve výše popsaných oblastech, včetně upřesnění tematiky plánovaných přeshraničních projektů a realizace jiných aktivit, které jsou spojeny s realizací strategie v dané tematické oblasti.

Zasedání skupin se konají střídavě v obou městech, a to nejméně čtvrtletně, a jsou svolávána a protokolována jejich předsedajícími.

Členem přeshraniční projektového týmu může být osoba pověřená starostou Českého Těšína nebo starostou Cieszyna ze skupiny všech subjektů majících zájem o přeshraniční spolupráci obou měst. Přeshraniční projektový tým může mít 6 až 12 členů. Předsednictví skupiny se ujímá zástupce lídra projektu určený starostou Českého Těšína nebo starostou Cieszyna.

Mezi úkoly přeshraničních projektových týmů patří plánování, příprava k realizaci, organizování, realizace a monitorování přeshraničních projektů realizovaných společně městy Českým Těšínem a Cieszynem.

Zasedání přeshraničních projektových týmů jsou pořádána střídavě v obou městech s frekvencí, jakou daný projekt vyžaduje. Zasedání jsou svolávána a protokolována předsedajícími.

Financování přeshraničních projektů obou měst má být obecně zajištěno z prostředků vymezených v rozpočtech Českého Těšína a Cieszyna k následujícím účelům:

- odměna Zmocněnců pro přeshraniční spolupráci na Městském úřadě v Českém Těšíně a Městském úřadě v Cieszyně;
- organizační náklady týkající se pravidelných přeshraničních setkání pracovních skupin a přeshraničních projektových týmů;
- zajištění vlastních vkladů do přeshraničních projektů spolufinancovaných z vnějších prostředků, mj. z programu INTERREG Česká republika-Polsko;
- zajištění prostředků na realizaci přeshraničních projektů financovaných samostatně oběma městy;
- zajištění prostředků na jiné společně dohodnuté cíle

Vzhledem ke končící unijní finanční perspektivě 2014-2020 a absenci podrobných informací týkajících se směrů financování vnitrostátních a přeshraničních projektů po roce 2020 se doporučuje, aby téma financování jednotlivých směrů aktivit a projektů bylo otevřeno teprve v situaci, kdy:

- již budou známy priority v operačních a přeshraničních programech po roce 2020;
- budou projekty zahrnuté do strategie ověřeny a upřesněny přeshraničními pracovními skupinami a přeshraničními projektovými týmy.

Shrnutí

Zpracovaná strategie je jedním z mála strategických dokumentů přeshraničního charakteru, které se týkají bilaterální spolupráce tzv. rozdělených měst. Práce na tomto dokumentu byly soustředěny kolem aktivit a projektů, které plánují společně realizovat Český Těšín a Cieszyn ve spolupráci s Regionálním sdružením územní spolupráce Těšínského Slezska se sídlem v Českém Těšíně a Sdružením rozvoje a regionální spolupráce „Olza” se sídlem v Cieszyně a jinými zainteresovanými subjekty.

Ve strategii byly definovány nejen klíčové problémy a výzvy v přeshraniční spolupráci obou měst, avšak především byly specifikovány aktivity a projekty, které jim vycházejí vstříc, a jejichž cílem je prohloubení míry integrace a uskutečnění vize této spolupráce: *Euroměsto Český Těšín-Cieszyn 2025*.

Velmi hodnotným výsledkem práce nad tvorbou strategie je vytvoření společné přeshraniční platformy pro institucionální spolupráci obou měst a regionálních partnerů, která bude fungovat na bázi Stálého týmu pro spolupráci Českého Těšína a Cieszyna, a také česko-polské přeshraniční tematické skupiny a projektové skupiny.

Zpracovaná strategie poskytuje efektivní nástroje a mechanismy rozvíjející přeshraniční spolupráci mezi Českým Těšínem a Cieszynem, a také vyznačuje horizont hodnocení naplánovaných aktivit a jako další etapu integrace určuje – vytvoření Evropského seskupení pro územní spolupráci sdružujícího obě města a jejich regionální partnery.

